

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA
V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Plzeň 2020

Petra Topitschová

Západočeská univerzita v Plzni

Pedagogická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vlastivědné didaktické inspirace v Tachově
pro 5. ročník ZŠ

Petra Topitschová

Katedra historie

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Naděžda
Morávková, Ph.D.

Studijní program: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
2015 – 2020

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Vlastivědné didaktické inspirace v Tachově pro 5. ročník ZŠ vypracovala samostatně za použití pramenů a literatury uvedených v diplomové práci. Ráda bych velmi poděkovala paní Doc. PaedDr. Naděždě Morávkové, Ph.D za odborné vedení mé diplomové práce a za mimořádně vstřícný přístup a ochotu kdykoliv poradit.

V Plzni, dne 15. 5. 2020

Podpis

Obsah

Úvod	5
Teoretická část	7
1 Město Tachov	7
1.1 Období pravěku na území dnešního města	8
1.2 Tachovien.....	9
2 Teorie vzniku osady Tachova.....	10
2.1 První zmínka o Tachově	10
3 Vznik a vývoj města ve středověku	11
3.1 Bitva u Tachova.....	14
3.2 Město před 2. světovou válkou	16
3.3 Období 2. světové války	17
3.4 Tachov po válce a za komunismu	19
4 Kulturní život	19
5 Město Bärnau	20
Praktická část	21
6 Aktivity	22
6.1 Aktivita – NAUČNÁ VYCHÁZKA	22
6.1.1 Aktivity v muzeu	26
6.2 Aktivita – NÁVRH VLASTIVĚDNÉHO PROJEKTU (projektový den).....	29
6.3 Aktivita – SOUTĚŽ.....	31
6.4 Aktivita – KŘÍŽOVKA	33
6.5 Aktivita – STOLNÍ HRA.....	34
6.6 Aktivita – PRÁCE S TEXTOVÝM A (OBRAZOVÝM) MATERIÁLEM	39
6.7 Aktivita – PEXESO.....	40
6.8 Aktivita – DOMINO.....	41
6.9 Aktivita – PUZZLE	43
6.10 Aktivita – ČETBA LITERATURY	44
6.11 Aktivita – PRACOVNÍ LISTY	46
6.12 Návrh výletu pro žáky 5. ročníku do Bärnau	50
6.13 Návrh exkurze tachovského zámku s žáky 5. ročníku.....	52
6.13.1 Hradozámecké noci.....	53
(Akce pořádaná na tachovském zámku)	53
7 Výzkum.....	54

8 Závěr	59
Summary	61
Prameny a literatura.....	62
Příloha.....	I
Seznam příloh.....	II
Seznam grafů.....	III
Samotné přílohy	IV

Úvod

Diplomová práce se zaměřuje na historii města Tachova, odkud pocházím a na výuku vlastivědy žáků 5. ročníku jedné ze zdejších škol, kde tento předmět vyučuji. Ve své praxi se velmi často setkávám s nezájmem či nechutí žáků o tento předmět, zejména tedy o historii, která u žáků mnohdy vzbuzuje strach a obavy z velkého množství informací a datací. Již delší dobu se zabývám zkoumáním a pozorováním jednotlivých příčin a důvodů, proč tomu tak je, a hledáním nových způsobů a cest, jak tyto žáky motivovat, aktivizovat a začlenit do procesu učení tak, aniž by to pro ně bylo jakkoliv frustrující a neztratili zájem se dále v tomto předmětu vzdělávat. Výuka v 5. ročníku je velice obohacující. Žáci v tomto věku jsou již schopni jasně a konstruktivně formulovat, co ve výuce postrádají, a dávají tak zpětnou vazbu učitelům, zda způsob, jakým předává učivo, je pro žáky přínosný a obohacující či nikoliv. Právě na základě potřeb žáků jsem koncipovala tuto diplomovou práci. Dalším postřehem z dosavadní praxe je především to, že koncepce výuky vlastivědy na 1. stupni je především plošně zaměřena na výuku dějin českého státu, ale samotné historii města se moc pozornosti nevěnuje. Dle mého názoru by si měli žáci již od útlého věku vytvářet sounáležitost se svým městem, kde mají své kořeny a mít tak alespoň základní přehled o zdejší historii. Cílem je, aby žáci poznali co nejvíce své město, a to hravou formou. Dílčím cílem této diplomové práce je inspirovat učitele 1. stupně základních škol vyučujících vlastivědu, jakým způsobem je možné propojit historii města či menší obce, kde žáci žijí a navštěvují základní školu, s didaktickými aktivitami a následně pak dokázat jejich využití v praxi. Právě na základě činnosti a hry si žáci rychleji osvojují probírané učivo a jsou schopni vstřebat mnohem více informací. První část věnuje pozornost historii města Tachova, kterou vymezuji napříč všemi historickými obdobími, tedy od pravěku až po současnost. Jsou zde zmíněny významné historické události, které výrazným způsobem ovlivnily vývoj města a umožnily tak městu Tachov zapsat se do české historie. Kromě základních informací jsou zde uvedeny mimo jiné i detailnější informace týkající se historie města. K této části je také přidružena

kapitola s názvem Bärnau. Město Bärnau není součástí Tachova, ale je významné především tím, že ho s Tachovem spojovala Zlatá cesta a nyní je zde velmi didakticky nosná terénní expozice. V praktické části diplomové práce se zaměřuji na dílčí aktivity a činnosti, které lze realizovat s žáky 5. ročníku ZŠ, a to jak v prostorách školy, tak i mimo ně. Prvním cílem celé práce bylo prokázat využití aktivit v hodinách vlastivědy uvedených v praktické části. Druhým cílem bylo propojit tyto aktivity s tématem historie mého města, kterému se běžně nevěnuje ve vlastivědě velká pozornost. Stěžejní část diplomové práce pak tvoří výzkum vztahující se ke stanoveným cílům. Výzkumný vzorek tvořili žáci 5. ročníku. Výběr žáků do výzkumu byl čistě náhodný. Žáci, kteří se účastnili výzkumu, nebyli pouze z jedné třídy, ale z různých (paralelních) tříd 5. ročníku. Požadovaného cíle jsem se dobrala na základě pozorování a dotazníků poskytnutých žákům. Na podkladu závěrečného hodnocení jednotlivých aktivit jsem sestavila grafy a závěrečné zhodnocení. V rámci výzkumu byly využity metody experimentu, měření a komparace, vzhledem k míře jejich objektivity, kterou vykazují. Důvodem využití těchto metod bylo získání co nejpřesnějších dat. Do diplomové práce jsou včleněny také přílohy. Některé z nich souvisí s teoretickou částí a doplňují tak text související s historií města. Přílohy poskytují čtenáři diplomové práce ucelenější představu čteného textu. Ostatní obrazové materiály a přílohy souvisejí s praktickou částí diplomové práce, které demonstrují jednotlivé aktivity a dotvářejí tak celkovou představu, jak popisovaná aktivita vypadá. Nedílnou součástí příloh jsou také pracovní listy s řešením. V závěru práce je uvedena použitá literatura a internetové zdroje. Do diplomové práce byly čerpány informace z relevantních zdrojů. Jedná se zejména o odbornou literaturu a publikace vydané městským kulturním střediskem města Tachova či turistické tabule. Internetové zdroje odkazují většinou na oficiální stránky města Tachova.

Teoretická část

1 Město Tachov

Tachov je poměrně malé, ale přesto význačné město s bohatou historií, díky níž si dodnes zachovalo město svůj význam. Tachov se rozkládá na severozápadním území Západních Čech v příhraničí s Německem. Leží v těsném sousedství „Zelené střechy Evropy“ – Českého lesa, který sahá prakticky až na kraj města.¹ V minulosti se stalo proslulé nejen díky své strategické poloze (na Zlaté cestě na trase z Prahy do Norimberka), ale také častou návštěvou českých panovníků z řad významných královských rodů, ale i mnoha zahraničních šlechticů. Město se stalo proslulým především bitvou u Tachova roku 1427, která se zapsala nejen do tachovské, ale dokonce i české historie a je mimo jiné také uvedena v učebnicích vlastivědy. Město Tachov láká i v současnosti mnoho návštěvníků zejména z Čech, ale i Německa (zejména z příhraničí – Bavorska) a nabízí jim jedinečný zážitek v podobě exkluzivní prohlídky těchto unikátních památek. Historické jádro je památkovou zónou. Vyniká středověkým opevněním s okružními hradbami a hranolovými věžemi. Na místě královského hradu stojí barokní zámek, klasicistně přestavěný. Dominantou města je gotický arciděkanský chrám s mohutnou hranolovou věží. V bývalém františkánském klášteře je dnes Muzeum Českého lesa.² Některé z nich byly postupně během posledních 18 let restaurovány a opraveny do současné podoby, jak je známe teď např. hlavní věž kostela Nanebevzetí Panny Marie. Na začátku obnovy byla řada památek v havarijním stavu a hrozila jim demolice. Mnoho památek by se tedy dodnes nedochovalo, kdyby nebylo včasné záchrany památkářů a města

¹ GALLUS, Pavel – František, ČERNOCH. *Tachov/Tachau*. Přeložila Věra Ebelová. Plzeň: NAVA ve spolupráci s Městským úřadem Tachov, 1996. s. 7.

² JÍLEK, Tomáš – Naděžda, MORÁVKOVÁ. *Vlastivěda česko-bavorského pohraničí: příroda, kulturní památky v historických souvislostech, současnost, regiony = Heimatkunde der tschechisch-bayerischen Grenzregion: Natur, Kulturdenkmäler im historischen Kontext, Gegenwart, Regionen*. Přeložil Magdalena BECHER, přeložil Alena KOVÁŘÍKOVÁ, přeložil Martina LISÁ, přeložil Daniela PUSCH, přeložil David VEREŠ. Plzeň: ViaCentrum s.r.o. pro Západočeskou univerzitu v Plzni, 2015. ISBN 978-80-261-0557-2.

Tachova, kteří včas zakročili a zachránili tyto památky před úplným zchátráním. Město Tachov je unikátní především dochovaným hradebním systémem, zámek, který je zpřístupněn veřejnosti a také novorománskou jízdárnou ve Světcích, která se řadí mezi největší ve Střední Evropě. Podíl na archeologickém výzkumu, zejména záchranného charakteru, mají archeologové regionálních muzeí v Rokycanech, Domažlicích, Chebu, Karlových Varech, Sokolově, Klatovech, Mariánské Týnici a Tachově.³

1.1 Období pravěku na území dnešního města

Historický vývoj západních Čech byl spoluvytvářen krajinou, přírodní a geografickým prostředím. Členitější terén, drsnější klima a pohraniční hory nevytvářely příliš vhodné podmínky pro lidské osídlení. Zejména po celý pravěk představovaly západní Čechy na pozadí středoevropského vývoje periferní oblast s průchozím charakterem Pooohří a Plzeňska. Nejstarší skupinou neolitu byl lid s lineární keramikou. Podél řeky Mže pronikl neolitický lid ke Stříbru. Opouští se pohřbívání pod mohylami a nahrazují je ploché žárové hroby. Budují se hradiště často velkých rozměrů (Okrouhlé Hradiště na Tachovsku).⁴ Tachov je původní slovanské hradiště při stezce do Bavor, později pohraniční pevnost s kamenným hradem.⁵ V průběhu několika desítek let objevili místní archeologové na území dnešního města Tachova mnoho archeologických nálezů. Na základě těchto nálezů zjistili, že některé z nich spadají díky svému stáří už do období pravěku, a to konkrétně do střední doby kamenné, též známé pod názvem Mezolit trvající v rozmezí od 8000–5500 před naší současností. Oblast dnešního města Tachova byla už

³ JÍLEK, Tomáš. *Kapitoly z historie západních Čech: od pravěku do současnosti*. V Plzni: Západočeská univerzita, Ústav celoživotního vzdělávání, 2010. ISBN 978-80-7043-910-4.

⁴ JÍLEK, Tomáš. *Kapitoly z historie západních Čech: od pravěku do současnosti*. V Plzni: Západočeská univerzita, Ústav celoživotního vzdělávání, 2010. ISBN 978-80-7043-910-4.

⁵ JÍLEK, Tomáš – Naděžda, MORÁVKOVÁ. *Vlastivěda česko-bavorského pohraničí: příroda, kulturní památky v historických souvislostech, současnost, regiony = Heimatkunde der tschechisch-bayerischen Grenzregion: Natur, Kulturdenkmäler im historischen Kontext, Gegenwart, Regionen*. Přeložil Magdalena BECHER, přeložil Alena KOVÁŘÍKOVÁ, přeložil Martina LISÁ, přeložil Daniela PUSCH, přeložil David VEREŠ. Plzeň: ViaCentrum s.r.o. pro Západočeskou univerzitu v Plzni, 2015. ISBN 978-80-261-0557-2.

v prehistorii velmi významná. Je zde mnoho nálezů a množství účelných a dovedně zhotovených kamenných nástrojů, které pradávny obyvatel po sobě zanechal na břehu pravěké řeky Mže na dohled od dnešního města Tachova. Před třiceti tisíci lety, snad i dříve, na dnešním Tachovsku žili a pracovali lidé, kteří své tehdejší prostředí a svůj životní styl považovali za stejně samozřejmý jako my nyní. Lovili zvířata, sbírali rostlinné produkty, a to vše zpracovávali účelně vyrobenými kamennými nástroji. O původu zdejšího prehistorického etnika se můžeme jen dohadovat. Z nalezených kamenných artefaktů je však jednoznačně zřejmé, že se jednalo o vysoce inteligentní a překvapivě zručnou pradávnu kulturu.⁶ Mezi nejčastější nálezy na Tachovsku patří zejména drásadla, drtidla, štípače, škrabky, pěstní klíny. Na rozdíl od středních a jižních Čech tu není příliš doložena přítomnost Keltů v laténském období. Naopak v římském období a následující epoše „stěhování národů“ (1. – 6. st. p. Kr.) byl západočeský prostor víceméně vylidněn, průtahy germánských kmenů zde nezanechaly žádné trvalé stopy. Naši slovanští předkové přicházeli proto do oblastí nezalidněných.⁷

1.2 Tachovien

Jedná se o název industrie nalezený na území Tachova. Jde o nástroje označované také termínem „mousterián“ pocházející z období paleolitu, které je možné nalézat na polích v okolí Tachova. Zatím co podstatná část archeologických nálezů ze středopaleolitického období u nás i v zahraničí byla učiněna odkryvem a sondáží sídlištních útvarů, dosavadní nálezy pravěké industrie u Tachova byly učiněny bez jediného kopnutí pod povrch země. Jen pouhým povrchovým sběrem na kultivované polní ploše. Na polní ploše necelého jednoho hektaru nedaleko Tachova bylo doposud od podzimu roku 2011 do jara 2014 nalezeno povrchovým sběrem více než 800

⁶ *Prehistorický odkaz. Tachovien.* [Online].

Dostupné z: <http://www.prehistorickyodkaz.cz/tachovien/tachovien.htm#Kde%20zaci>.
[Cit. dne 2020-4-12].

⁷ KUMPERA, Jan. *Západní Čechy: historie a kulturní památky*. Plzeň - Radobyčice: Střední soukromá škola cestovního ruchu, 1994. s. 5,6.

kamenných nástrojů, a to u převážné většiny v původním samozřejmě již často poškozeném stavu. Uvedený počet kamenných artefaktů představuje zcela jistě jen zlomek celkového množství pravěké industrie, kterou je možné ještě objevit.⁸

2 Teorie vzniku osady Tachova

O vzniku osady Tachova se již po staletí tradují dvě teorie. První teorie říká, že samotný název Tachov je odvozený od jména Tatomír, což byl údajně první vlastník tehdejší osady, který byl srbského původu. Název měl konkrétně vzniknout zkrácením jeho jména na tzv. TACH, z čehož se měl odvodit název Tachov. Druhá teorie tvrdí, že se údajně tehdejší osada měla dělit na horní a dolní část. Ta dolní se měla nazývat DACH jako střecha a ta horní zase AU. Složením těchto dvou slov vznikl název Dachau, z kterého měl vzniknout název Tachau, který byl později přeložen do češtiny jako Tachov. Koneckonců je na každém, které teorii více věří, jelikož žádná z nich nebyla historicky potvrzena. Podle historiků byla tato osada nazývána jako Husí pahorek, který se rozprostíral na prostranství vedle dnešního nákupního centra Kaskády a měla zaujímat i prostor dnešní křižovatky, kde se střetávají ulice Zámecká a Husitská. Součástí této osady byl údajně i kostelík sv. Václava, který je nejstarší architektonickou památkou v Tachově a nachází se několik desítek metrů od již zmíněné křižovatky. Tachovští archeologové se domnívají, že zde může být uloženo ještě mnoho artefaktů z doby, kdy zde osada stávala, ovšem z důvodu frekventovanosti této lokality a obtížných podmínek si jakékoliv archeologické práce nezískaly povolení.

2.1 První zmínka o Tachově

Tachov vznikl při brodu, jímž norimberská cesta přecházela řeku Mži.⁹

⁸ *Prehistorický odkaz. Tachovien.* [Online].

Dostupné z: <http://www.prehistorickyodkaz.cz/tachovien/tachovien.htm#Kde%20zaci>.
[Cit. dne 2020-4-12].

⁹ Kolektiv autorů. *Český les: příroda, historie, život.* Praha: Miloš Uhlíř – Baset, 2005. s. 449. ISBN 80-7340-065-0.

První historická zmínka o založení města Tachova se vymezuje rokem 1115. Ovšem tento rok historici nepovažují za oficiální, jelikož prvotní zmínka byla zaznamenána na listině, která byla později označena jako falsum. O jedenáct let později se píše rok 1126, který už můžeme pokládat za rok, kdy byly podány první skutečné zmínky o hradisku, a to v kronice kanovníka vyšehradského. Je známo, že v roce 1126 bylo toto dřevěné hradisko na rozkaz knížete Soběslava přebudováno a rozšířeno.¹⁰ Právě toto datum lze považovat za relevantní, a to z toho důvodu, že dochází k postupnému přetváření tehdejší osady v město. Vesnice Tachov s širokou, v podstatě vřetenovou návsi se rozkládala severovýchodně od hradu a její jižní třetina byla později zahrnuta do městských hradeb a dodnes existuje jako Husitská ulice. Větší severní část návsi, která se později nazývala Gänsbühl, byla po roce 1945 zbořena. Původním tržištěm procházela zemská cesta, obtáčející se potom podél východní strany valů hradiště dolů ke brodu a pokračující nyníjšími ulicemi Americkou a P. Jilemnického k zemské hranici.¹¹

3 Vznik a vývoj města ve středověku

Založení města Tachova se připisuje českému panovníkovi Přemyslu Otakarovi II., za jehož vlády byl v Čechách založen největší počet královských měst.¹² Přemysl Otakar II. byl pro Tachov velkým přínosem, protože zde nechal vystavět kamenný hrad na zbytcích původního hradiska. Hlavní dominantou tohoto hradu byla mohutná hlízová věž (jejíž základy se dodnes dochovaly) válcového půdorysu, vystavěná na hranolovém podstavci a to koncem 13. století. Nejpravděpodobnějším důvodem přestavby původního dřevěného hradiska na zděný hrad byl požár, který jej z velké části zničil.¹³ V okolí

¹⁰ Kulturně vzdělávací prospekt vydaný městem Tachov ke Dnům evropského dědictví, 8. 9. 2001.

¹¹ Kolektiv autorů. *Český les: příroda, historie, život*. Praha: Miloš Uhlíř – Baset, 2005. s. 449. ISBN 80-7340-065-0.

¹² NOVÝ, Pavel. *Tachov*. [Online]. Dostupné z: <http://www.tachov.cz/nejstarsi-historie-mesta-2877.html>. [Cit. dne 2016-1-14].

¹³ NOVÝ, Pavel. *Tachov*. [Online].

vznikly manské statky, jejichž držitelé měli voj. povinnosti při obraně tachovského hradu i zemské hranice.¹⁴Po výstavbě hradu se ze zdejší osady stalo město, což potvrzuje zpráva z roku 1285. Co se týká skladby obyvatelstva ve městě, největší zastoupení zde měli Češi, kteří byli zakladateli původní osady. Ovšem početné zastoupení zde mělo i německé obyvatelstvo z Horní Falce, které se podílelo na budování města. Jak je patrné z historických pramenů ze 13. století, žila zde také židovská komunita v čele s rabínem Mosesem ben Chisdajem. Díky početnému zastoupení německy mluvícího obyvatelstva dochází k transformaci českého jazyka na německý, díky němuž se Tachov od 13. století začal nazývat Tachau. Ještě za vlády českého krále Přemysla Otakara II. (1253-1278) došlo ke změně vlastnictví držení města Tachova. Druhým právoplatným majitelem se stal šlechtic Albert ze Žeberka, který díky svému vysokému postavení získal místo purkrabího tachovského hradu. Podle historických dokumentů vlastnil město 12 let. Po Přemyslu Otakaru II. se stal králem jeho syn Václav II. (1278-1305), který se snažil získat město Tachov zpátky do svého dědictví. Albert, který se po 12 letech odmítal města vzdát, se nakonec po usilovném nátlaku ze strany Václava II. podvolil a roku 1297 se stává dalším vlastníkem Václav II., další pokračovatel z rodu Přemyslovců. Historici předpokládají, že právě kolem roku 1300 bylo již královské město obeháno hradbami, jejichž část se dodnes zachovala.¹⁵ Tachov se může také pyšnit několika domy s původní kamennou dobovou zástavbou. Dalším držitelem města Tachova se stal Jan Lucemburský, který ho prodal na počátku své vlády do zástavy Jindřichovi z Lipé. Roku 1323 ho výměnou za jiné město získal zpět. Za Jana Lucemburského se město dočkalo mnohých změn. První věcí, kterou zde udělal, bylo to, že roku 1329 věnoval místní farní kostel českému řádu Křižovníků, kteří měli ve znaku červenou hvězdu. Roku 1335 vydal listinu, kterou založil v Tachově manský soud, jemuž předsedal královský purkrabí.¹⁶

Dostupné z: <http://www.tachov.cz/nejstarsi-historie-mesta-2877.html>.

[Cit. dne 2016-1-14].

¹⁴ KUMPERA, Jan - Viktor VIKTORA. *Západní Čechy od A do Z: historie, památky, příroda*. 2. rozš. a přeprac. vyd. (v nakladatelství Beta první). Praha: Beta-Dobrovský a Ševčík, 2003. s.286. ISBN 80-7291-068-x.

¹⁵ NOVÝ, Pavel. *Tachov*. [Online].

Dostupné z: <http://www.tachov.cz/mesto-za-premyslovcu.html>. [Cit. dne 2016-01-13].

¹⁶ NOVÝ, Pavel. *Tachov*. [Online].

Dostupné z: <http://www.tachov.cz/mesto-ve-14-stoleti.html>. [Cit. dne 2016-01-13].

Roku 1330 dal město opět do zástavy. O 3 roky později ho do osobního vlastnictví vykoupil zpět jeho syn Karel IV, budoucí český král. Za jeho panování město Tachov stouplo na významnosti a to z toho důvodu, že ho Karel nechal povýšit na město královské. Podle historických záznamů z tohoto období je patrné, že zde Karel IV. velmi často pobýval. Hlavním důvodem jeho častých návštěv bylo přímé spojení Tachova s Norimberkem. Město Tachov bylo pro Karla velmi důležité, a to z toho důvodu, že zaujímal strategickou polohu na hlavní trase mezi Prahou a Norimberkem. Tato trasa mezi Norimberkem a Prahou se nazývala Norimberská cesta, která měla velký význam pro zahraniční politiku Čech. Jednalo se totiž o důležitou obchodní trasu, která směřovala až do Flander (oblast dnešní Belgie a Nizozemska). Tato „silná cesta“ postupně překonala významem doposud nejfrekventovanější přístupovou cestu do Čech - tzv. Řezenskou cestu. Část Norimberské cesty, tedy úsek mezi Tachovem a městem Bärnau, byla pak známa pod názvem Zlatá cesta. Hlavním úkolem Tachovského hradu bylo střežit pohraniční území a zajistit tak bezpečnost Českého království. V roce 2006 byly objeveny zbytky Zlaté cesty tachovským sdružením Terra Tachovia, která dlouhodobým mapováním zjistila, že plynule na sebe navazující úvozy vedoucí z Tachova kolem obce Studánka do německého příhraničního města Bärnau vzdáleného od Tachova cca 17 kilometrů jsou pozůstatkem této historicky nejstarší cesty. K samotnému nalezení cesty přispělo především letecké snímkování terénu, které usnadnilo sdružení Terra Tachovia hledání. Jak se již zmínil jeden člen ze sdružení, v terénu byla cesta prakticky nerozeznatelná od okolního horizontu. Za zmínku stojí také každoroční túra po Zlaté cestě, jejíž zdolání je poněkud těžší, jelikož čas postavil do cesty nejrůznější překážky jako např. popadané stromy, větve, kameny, bažiny atd. Ale i tak to musí být pěkný pocit, když jdete po cestě, po které kráčel i samotný Mistr Jan Hus, když odcházel na koncil do Kostnice. Po Karlu IV. nastoupil na český trůn v roce 1378 jeho syn Václav IV. Stejně jako předchozí vlastníci dal město Tachov do zástavy šlechtici Janovi ze Švamberka, který se stal Tachovským hejtmanem. Jan ze Švamberka však zřejmě zneužil svého postavení a hrad začal využívat jako neomezený majitel. Protože se města nechtěl vzdát ani na naléhání krále, oblehlo město královské

vojsko.¹⁷ Tento spor rozhodl příbuzný Jana ze Švamberka, Bavor, který od něj město vykoupil a vrátil ho na zpět Václavu IV. Dalším držitelem města Tachova se stal Hynek Hanovec. Roku 1421 za vlády Zikmunda Lucemburského připadl Tachov do rukou Jindřicha z Metelska. Období 14. století je v české historii nazýváno jako období husitství. Právě v roce 1421 došlo ze strany husitů pod vedením Jana Žižky k prvnímu, ale zároveň neúspěšnému pokusu o dobytí města Tachova. Žižkova družina se utábořila před branami města. Když tachovští zpozorovali blížící se nebezpečí, podali zprávu Zikmundovi, který sem poslal vojsko vévody Jindřicha Landhutského. Mezitím vypukl na předměstí města Tachova požár, který husitům způsobil velké škody. Po této události se Žižka rozhodl ukončit obléhání Tachova a se svou družinou opustil město. Ovšem jeho snahy dobytí města Tachova stále přetrvávaly. Bohužel Žižka své ambice neuskutečnil, jelikož roku 1424 zemřel. Jeho nástupcem se stal Prokop Holý (Veliký).

3.1 Bitva u Tachova

3. – 4. srpna 1427

Za husitských válek byl Tachov místem bojů (na vrchu Vysoká památník husitského vítězství z 11. srpna 1427). V době stavovského povstání stálo město na straně protihabsburské, po porážce stavů byl Tachovu odebrán titul královského města.¹⁸ Původní plány křížové výpravy však vzaly za své již po několika dnech, kdy skončily tzv. „bitvou u Tachova“. Tuto bitvu bychom spíše mohli nazvat „bitvou, která nebyla nikdy bojována“. Jednalo se spíše o ozbrojené dopadení zadního voje prchajícího křížáckého vojska v hraničním lese. Na rozdíl od prchající jízdy nebyly vozy a pěchota dostatečně rychlé při

¹⁷ NOVÝ, Pavel. *Tachov*. [Online].

Dostupné z: <http://www.tachov.cz/mesto-ve-14-stoleti.html>. [Cit. dne 2018-12-11].

¹⁸ JÍLEK, Tomáš - Naděžda, MORÁVKOVÁ. *Vlastivěda česko-bavorského pohraničí: příroda, kulturní památky v historických souvislostech, současnost, regiony = Heimatkunde der tschechisch-bayerischen Grenzregion: Natur, Kulturdenkmäler im historischen Kontext, Gegenwart, Regionen*. Přeložil Magdalena BECHER, přeložil Alena KOVÁŘÍKOVÁ, přeložil Martina LISÁ, přeložil Daniela PUSCH, přeložil David VEREŠ. Plzeň: ViaCentrum s.r.o. pro Západočeskou univerzitu v Plzni, 2015. ISBN 978-80-261-0557-2.

překonávání hraničního lesa a staly se snadným terčem útoku dorazivšího předvoje (*Carmen, P. – Carmen, J. 2006, 13–14*).¹⁹ Dne 23. července se spojili u Stříbra Sasové vedení Fridrichem Braniborským a Bavoři pod arcibiskupem trevírským.²⁰ Nejprve zaútočili na město Stříbro, kde se bránila 200 členná husitská posádka. Poté, dne 2. srpna, dorazilo ke Stříbru husitské vojsko pod vedením Prokopa Holého v počtu 25 000 bojovníků, kterých se 70 000 armáda křižáků zalekla a ustoupila směrem k Tachovu, kde zaujala obranné postavení. Třetího srpna přitáhla husitská vojska k Tachovu. Křižácké vojsko se opět zaleklo Husitů a následujícího dne v panice ustoupilo do Bavorska. Část křižáckých vojsk se ukryla ve městě, kde vzdorovala útokům Husitů až do 11. srpna. Právě v tento den bylo město při ostřelování Husity zapáleno a dobyté. Husité poté ustanovili za městského hejtmána Buška ze Smoloty. V srpnu 1547 Tachov obsadila císařská armáda vedená Ladislavem Popelem z Lobkovic.²¹ Z této doby také pochází nejstarší dochovaný Tachovský urbář. Dalším zástavním majitelem města Tachova se stal Jan ml. z Lobkovic. Roku 1558 zachvátil město opět velký požár, který poničil vnitřek města a to např. radnici, kostel či městskou bránu. Po Janu ml. z Lobkovic získal zástavní právo jeho syn Kryštof. Jelikož tehdejší císař Rudolf II. potřeboval finance na válečné výdaje, vykoupil nazpět město od Kryštofa a nabídnul jej k prodeji. V letech 1602–1604 probíhalo postupné rozprodávání panství. V průběhu rozprodávání koupila hrad i s městem obec města Tachova a zároveň byl zrušen příslušný manský obvod.²² V roce 1623 získal tachovské panství do osobního vlastnictví Jan Filip Husmann a stal se tak oficiálním majitelem. Zanedlouho od koupě Husmann toto panství prodal Janu Antonínu z Losienthalu. Příčinou rychlého prodeje byla velká zadluženost Tachovského panství. Za Losyů, kteří hrad vlastnili v období let 1664–1784, proběhla přestavba starého hradu na barokní zámek.²³ Tachovský zámek byl ve vlastnictví Losyů až do roku 1781, kdy zemřel poslední potomek tohoto

¹⁹ METLIČKA, Milan – Tomáš, BERNHARDT. *Archeologie západních Čech*. V Plzni: Západočeské muzeum, p.o., 2010-. ISBN 978-80- 7247-109-6. ISSN 1804-2953.

²⁰ Informační tabule bitvy u Tachova u památníku Vysoká v Tachově.

²¹ NOVÝ, Pavel. *Tachov*. [Online].

Dostupné z: <http://www.tachov.cz/16-stoleti-2872.html>. [Cit. dne 2016-1-15].

²² GALLUS, Pavel – František, ČERNOCH. *Tachov/Tachau*. Přeložila Věra Ebelová. Plzeň: NAVA ve spolupráci s Městským úřadem Tachov, 1996. s. 8.

²³ Kulturně vzdělávací prospekt vydaný městem Tachov ke Dnům evropského dědictví, 15. 9. 2007.

rodu. Roku 1784 koupil zámek do osobního vlastnictví poslední soukromý majitel v historii Tachova - Josef Mikuláš Windischgrätz ze Štýrska - alpského rodu Windischgrätzů. Za jeho vlády potkala Tachov silná povodeň, která vyplavila obě předměstí. Velkým problémem tehdejší doby bylo to, že město Tachov na takovou pohromu nebylo připraveno. Kamenné terasy, které můžeme dnes kolem zámku obdivovat, zde původně nebyly. Tato rozsáhlá povodeň donutila tachovské, aby zkorigovali tok řeky úpravou obou břehů. Roku 1790 přikoupil Josef Mikuláš Windischgrätz ke svému stávajícímu majetku obec Světce. Rod Windischgrätzů se zasloužil o radikální přestavbu barokního zámku na klasicistní. Díky této přestavbě přišel zámek roku 1802 o svou věž. Na jejím místě byla vystavěna jižní část východního křídla, která byla připojena ke stávajícímu křídlu. V této fázi přestavby dostal zámek dnešní podobu. Dalším držitelem rodu se po Josefu Mikulášovi Windischgrätzovi stává Alfréd I., který přikoupil ke svému panství obce Trnovou a Tisovou. Jeho druhým velkým počinem bylo to, že nechal přebudovat již zmíněný kostelík sv. Václava na rodinnou hrobku. Po smrti Alfréda I. se ujímá tachovského panství Alfréd II. 15. ledna 1895 došlo k velké události. Na železnici byl uveden do provozu vlak, který se poprvé projel po trati z Tachova do nedaleké Plané. Díky této převratné události došlo k napojení na hlavní železniční tepnu Cheb – Plzeň, která funguje dodnes. V roce 1895 byla v Tachově otevřena nemocnice a v roce 1897 byla do provozu uvedena tabáková továrna u nádraží, kde se dnes nachází dřevozpracující podnik.²⁴ Rod Windischgrätzů měl zámek ve vlastnictví až do roku 1945, kdy došlo ke konfiskaci majetku státem.

3.2 Město před 2. světovou válkou

V tomto období vzniklo v Tachově několik manufaktur na výrobu knoflíků, perleti a zpracování dřeva. Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, byla zde založena také tabáková fabrika. Nelze opomenout, že na přelomu 19. -

²⁴ *Jízdárna, Světce – domovská stránka*. [Online].

Dostupné z: <http://www.jezdarna-svetce.cz/knizeci-rod-windischgratzu-historie-informace-o-jizdarne.html>. [Cit. dne 2016-01-15].

20. století zde žila početná komunita Židů, stejně jako tomu bylo ve 13. století. Počátkem 20. století byla v Tachově vybudována synagoga, kterou roku 1911 zachvátil požár, a který současně s ní zničil také celou Židovskou ulici (Židovské ghetto) – dnes Ulice Karla Havlíčka Borovského. Krátce po požáru vypracoval architekt Alfred Grotte, který byl mimochodem autorem i předchozí synagogy, nový návrh na vybudování zcela nové synagogy spojené s rabínským domem. Tato synagoga byla vystavěna v secesním stylu. Roku 1912 byla její stavba dokončena a 9. 9. 1912 došlo k jejímu slavnostnímu otevření. Právě v tento den zde proběhla první židovská bohoslužba. Rok před vypuknutím 2. světové války proběhla z 9. na 10. 11. 1938 Křišťálová noc, která měla za cíl vypálit a srovnat se zemí všechny židovské synagogy. Bohužel, jako spoustu dalších synagog, se ani tu tachovskou nepodařilo zachránit.

3.3 Období 2. světové války

Tachovský region se stal za 2. světové války součástí Sudet. Vznik Sudet mělo za následek, že část stávajících obyvatel z příhraničí musela opustit veškerý svůj majetek včetně bydlení a byla nucena se přestěhovat do vnitrozemí státu. Právě na jejich místo se nastěhovalo německé obyvatelstvo. Po této masové migraci došlo k připojení Sudet k Třetí říši. Jelikož zde žila i početná komunita Židů, podle historických záznamů došlo i k transportu do koncentračních táborů většiny z nich. Koncem 2. světové války se uskutečnil v Tachově pochod smrti. V období od 3. ledna do konce dubna 1945 putovaly přes západočeské území četné transporty válečných zajatců a především pochody smrti z koncentračních táborů v Německu.²⁵ Jelikož už se schylovalo ke konci války a nacisté věděli, že tato válka pro ně nebude vítězná, zaměřili svoji pozornost na to, aby zahladili veškeré stopy po holocaustu, který spáchali. Osvobozené armády čím dál rychleji osvobozovaly okupovaná území a nacistům nezbylo nic jiného než zrealizovat pochody smrti. Byla to nejrychlejší cesta, jak se zajatých lidí – svědků všech zvěrstev, které nacisté

²⁵ SVRŠEK, Jiří. *Tachovská mohyla obětí pochodů smrti*. [Online].

Dostupné z: <http://natura.baf.cz/natura/1995/11/9511-4.html>. [Cit. dne 2016-01-17].

páchali, zbavit. Pochody smrti směřovaly do nedalekého německého koncentračního tábora Flossenbürg. Mnoho míst v okrese Tachov je z kropeno krví zavražděných antifašistů. Tachovským okresem prošlo více než deset pochodů smrti. V Tachově je největší masový hrob politických vězňů z transportů smrti na území České republiky. V poledne 13.dubna 1945 přijely na tachovské nádraží, obsazené německým četnictvem a policií, nákladní vlaky, v nichž byli úplně vysílení vězni z koncentračního tábora Buchenwald. V transportu smrti bylo asi 2000 politických vězňů z celé Evropy. SS hnali skupiny po sto mužích přes Studánku a Lesnou do koncentračního tábora Flössenburg. Při vystupování v Tachově a cestou do Studánky bylo ubito dalších dvě stě mužů. Kdo nemohl vysílením vstát a dál pochodovat, byl na místě zastřelen. Ostatky dalších vězňů, exhumovaných na okrese Tachov, byly pietně uloženy do hromadného hrobu na návrší u Tachova. Zde jim byl vybudován památník a nazván Mohyla.²⁶ Během pochodu smrti zemřelo v Tachově celkem 216 osob. Většina z nich zemřela zastřelením. Všech 216 osob bylo nalezeno v roce 1946 zakopaných neblahým způsobem v zemi. Ještě téhož roku byly všechny oběti důstojně uloženy do rakví a hromadně pohřbeny pod navršený kopec na okraji Tachova. Téhož roku byl na tomto místě vybudován památník zvaný Mohyla, na jejímž vršku byl vztyčen kamenný kůl s trnovou korunou – symbolem utrpení, jehož autorem byl Jan Kříž. Roku 1948 byla Mohyla otevřena široké veřejnosti. Právě od roku 1948 se v Tachově každoročně ctí památka obětí tohoto pochodu smrti. Každý rok se do Tachova sjíždí k příležitosti této pietní akce elity z řad vojenských představitelů České republiky, Francie a Německa, politiků a historiků. Je důležité zmínit ještě jednu významnou událost této doby, která se zapsala do dějin Tachova. Řeč je o osvobození města Tachova. Oblast byla osvobozena americkou armádou, která dorazila 2. května 1945.²⁷

²⁶ HELMICOVÁ, Šárka - Jan, GEBHART. Přežili svou smrt – pochody smrti. Český svaz bojovníků za svobodu. Praha. 11.1. 2005.

²⁷ *Wikipedie. Okres Tachov.* [Online].

Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Tachov#Pam.C3.A1tky. [Cit. dne 2016-01-17].

3.4 Tachov po válce a za komunismu

Tři roky po skončení 2. světové války se dostávají do čela československé vlády komunisté, kteří si získali největší přízeň na Tachovsku, kde také volby definitivně vyhráli. Po válce došlo k hromadnému odsunu Němců ze Sudet. Díky tomuto vysídlení zde klesl rapidně počet obyvatel, proto bylo nutné zahájit dosidlování pohraničí a to nejprve z řad lidí, kteří se před válkou z těchto oblastí stáhli do vnitrozemí nebo z řad cizinců z Rumunska, Slovenska a Ukrajiny. V roce 1950 žilo v již částečně dosídleném městě 4 073 lidí. Po reformě územního členění v roce 1960 město zůstalo okresním městem.²⁸ Největší újmu za celou svou historii utrpěly tachovské památky za vlády komunistů. Byli to právě komunisté, kteří přispěli k poničení významných tachovských památek, jako byl zámek či jízdárna. Díky jejich dlouhodobému nezájmu o rekonstrukci chátrajících památek přišel Tachov málem o své dvě hlavní dominanty. Naštěstí se několik let po pádu komunismu obnovil zájem o jejich rekonstrukci. Je také důležité zmínit, že se komunisté výrazně obohatili na majetku zdejšího zámku. Luxusní vybavení z doby Windischgrätzů definitivně zmizelo a už nikdy nebylo navraceno do vlastnictví Tachova. V roce 1980 mělo město již 11 000 obyvatel.²⁹ V 80. letech byl v Tachově postaven kulturní dům, který měl sloužit pro sjezdy komunistů. Tento komplex ale nebyl využit. V roce 2004 se v této budově otevřela vietnamská prodejna a později i jiné obchody jako drogerie Rossmann, kavárna Mami Cafe, květinářství, trafika, pekárna atd. Dnes je tento komplex znám pod názvem Obchodní centrum Kaskády.

4 Kulturní život

²⁸ *Wikipedie. Tachov.* [Online].

Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Tachov>. [Cit. dne 2016-01-17].

²⁹ *Wikipedie. Tachov.* [Online].

Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Tachov>. [Cit. dne 2016-01-17].

Co se týká kulturního života v Tachově, určitě stojí za zmínku každoroční konání tachovských historických oslav k výročí založení města Tachova. Slavnosti se konají začátkem srpna. Jedná se o největší událost v roce. Jednou za 4 roky jsou zde pořádány Husitské historické oslavy jako vzpomínka na dobu husitskou a vyhranou bitvu nad křižáky roku 1427. Součástí tachovských oslav je historický jarmark a rekonstrukce bitvy pod vrchem Vysoká, ale i na náměstí, kde kejklíři a polykači ohně předvádějí svá umění. Tachovská divadelní skupina, která každoročně vystupuje na těchto oslavách se jmenuje Komedyjanti a předvádí různé scénky týkající se historie Tachova. V tyto dny se ocitne Tachov kompletně ve středověku. Slavnosti vždy doprovází bohatý program. Nutno zmínit také každoroční událost – Dny evropského dědictví, které připadají na jeden ze zářijových víkendů. Akce spadá pod Evropskou komisi a Radu Evropy, které si kladou za cíl rozšířit povědomí a zájem mezi širokou veřejností o historické památky. V tyto dny jsou zpřístupněny tachovské památky široké veřejnosti a zcela zdarma. Cílem je začleňovat zejména mladou generaci do těchto akcí a vybudovat tak jistý vztah a sounáležitost k historickým památkám a ke svému městu. Za zmínku stojí také různé dílčí akce konané během roku např. Oživené noční prohlídky v muzeu, Lampionový průvod na Mohyly, koncerty v jízdárně nebo noční prohlídky na zámku a řada dalších. Všechny tyto akce jsou zpřístupněny i dětem.

5 Město Bärnau

Příhraniční oblast Čech a Bavorska byla vždy neklidným místem plným vojenských střetů. Zboží přepravované po Norimberské stezce pravděpodobně přitahovalo pozornost lapků. Mezi množstvím vojenských konfliktů ve 14. a 15. století, které se odehrály na obou stranách hranice, je závěr třetí křížové výpravy jediným zmiňovaným v písemných pramenech,

který se měl odehrát v prostoru Norimberské stezky mezi Tachovem a Bärnau (cf. Jánský 2001, týž 2003).³⁰

Bärnau je maloměstečko v českém jazyce známé jako Bernov rozkládající se v příhraničí s Českou republikou ve spolkové zemi Bavorsko. Jedná se o nejmenší a zároveň nejstarší obec v celém okrese Tirschenreuth. V současnosti zde žije okolo 4 000 lidí. Od roku 1343 dostalo Bärnau práva města. Tradiční výrobou je zde knoflíkářství (v obci je neobvyklé muzeum knoflíků), dále je tu moderní závod na zdobení porcelánu. Na okraji obce se buduje Historický park Bärnau – Tachov, napodobující sídla Germánů a Slovanů v 9. a 13. století (slovanská vesnice, dřevěné hradiště a osada vrcholného středověku v pohraničním regionu).³¹ Město Bärnau je často spojováno s naším městem, jelikož z Tachova do Bärnau měla vést zlatá cesta, jejíž úvoz je dodnes patrný.

Praktická část

Praktická část mé diplomové práce je zaměřena na aktivity, které je možno realizovat v rámci vyučovacích hodin vlastivědy s žáky 5. ročníku ZŠ. V praktické části předkládám portfolio nejrůznějších aktivit, které slouží jako inspirace učitelům vlastivědy. Cílem každé dílčí aktivity je vzbudit zájem žáka o historii města, ve kterém žije a také u něj vybudovat jistou sounáležitost k vlastnímu městu. Hlavním cílem je zpestřit klasickou vyučovací hodinu ve školní lavici strávenou převážně poslechem výkladu učitele. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že si žáci zapamatují mnohonásobně více učiva prostřednictvím praktických činností, tvůrčích aktivit a úkolů než pasivním sledováním a vstřebáváním učiva. Některé z níže uvedených aktivit je vhodné realizovat ve třídě, jiné v terénu mimo školní prostředí.

³⁰ METLIČKA, Milan – Tomáš, BERNHARDT. *Archeologie západních Čech*. V Plzni: Zápačeské muzeum, p.o., 2010-. ISBN 978-80-7247-109-6. ISSN 1804-2953.

³¹ JÍLEK, Tomáš – Naděžda, MORÁVKOVÁ. *Vlastivěda česko-bavorského pohraničí: příroda, kulturní památky v historických souvislostech, současnost, regiony = Heimatkunde der tschechisch-bayerischen Grenzregion: Natur, Kulturdenkmäler im historischen Kontext, Gegenwart, Regionen*. Přeložil Magdalena BECHER, přeložil Alena KOVÁŘIKOVÁ, přeložil Martina LISÁ, přeložil Daniela PUSCH, přeložil David VEREŠ. Plzeň: ViaCentrum s.r.o. pro Zápačeskou univerzitu v Plzni, 2015. ISBN 978-80-261-0557-2.

6 Aktivity

1. Návrh vlastivědného projektu (viz přílohy)
2. King of history (viz přílohy)
3. Křížovka (viz přílohy)
4. Stolní hra Karla IV. (viz přílohy)
5. Práce s textovým a obrazovým materiálem (viz přílohy)
6. Pexeso (viz přílohy)
7. Domino (viz přílohy)
8. Puzzle (viz přílohy)
9. Četba literatury (viz přílohy)
10. Pracovní listy (viz přílohy)
11. Návrh výletu s žáky 5. ročníku do Bärnau (viz přílohy)
12. Návrh exkurze s žáky 5. na tachovský zámek (viz přílohy)
 - 13 a) Akce na zámku pro širokou veřejnost s žáky 5. ročníku (viz přílohy)

V praktické části předkládám pro inspiraci také tři pracovní listy zaměřené na historii města Tachova.

6.1 Aktivita – NAUČNÁ VYCHÁZKA

Po stopách tachovské historie

Naučná vycházka, kterou jsem navrhla, slouží jako inspirace do výuky vlastivědy pro žáky 5. ročníků ZŠ. Vlastivědná vycházka je velmi variabilní. Vzhledem k tomu, že je město Tachov unikátní svou bohatou historií a velkým množstvím památek, existuje zde neomezené množství variant, jak může vycházka vypadat. Je možné, aby každý učitel přizpůsobil vycházku svým potřebám a časovým možnostem. Vycházka může trvat 1 vyučovací hodinu nebo ji můžeme pojmout jako vlastivědný projekt, který může trvat 5

vyučovacích hodin. Je na zvážení každého pedagoga, jaké památky zařadí do plánovaného okruhu vycházky. Výběr jednotlivých historických památek může být také závislý na aktuálním probíraném historickém období. Pokud učitel s žáky probírá např. husitství, určitě se zaměří především na památky související s tímto obdobím jako jsou např. městské hradby, husitský pomník, či památník na Vysoké. Vzhledem k tomu, že výraznou dominantou je jízďárna ve Světcích, zařadila bych její návštěvu zcela samostatně, neboť se nenachází v centru města Tachova. Ostatní památky jsou snadno dostupné a většina z nich se nachází v samotném centru města.

Vycházku lze pojmut také jako poznávací tour. Učitel může klidně projít většinu památek nezávisle na probíraném učivu a na stáří jednotlivých památek. Vycházku lze realizovat s celou třídou nebo jen s vybranou skupinou žáků. Délka a kvalita (vydařenost) vycházky závisí na počtu žáků, jejich spolupráci s učitelem a samozřejmě také na jejich chování.

Cíl vycházky:

Žák vyjmenuje základní historické památky Tachova. Zná důležitá jména a data spojená s historií města, orientuje se v mapce města, dokáže propojovat své dosavadní znalosti s novými informacemi, spolupracuje ve skupině a naslouchá svým spolužákům, vyjadřuje kladný vztah ke svému městu.

Časová dotace: Vycházka je na 4 vyučovací hodiny

Zastávky:

1. MOHYLA
2. PAMÁTNÍK OSVOBOZENÍ MĚSTA AMERICKOU ARMÁDOU
3. KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE
4. KRVAVÁ ULIČKA
5. MĚSTSKÉ HRADBY
6. MLÝN
7. ZÁMEK

8. BÝVALÉ ŽIDOVSKÉ GHETTO (dnes ulice Karla Havlíčka Borovského)
9. KOSTEL SVATÉ MÁŘI MAGDALÉNY A FRANTIŠKÁNSKÝ KLÁŠTER (dnes Muzeum Českého lesa)

Začátek:

Začátek vycházky je ve třídě. Žáci si losují z klobouku lístečky tachovských památek. Na základě stejných památek jsou žáci rozděleni do jednotlivých skupin. Každá skupina dostává plánek města Tachova (viz příloha) a pracovní list (viz příloha). Učitel sdělí žákům, že se jedná o vycházku spojenou s výkladem historie a plněním jednotlivých úkolů ve skupinách. Hlavní motivací by měla být jednička do žakovské knížky, kterou získá ta skupina, která nasbírá během vycházky nejvíce razítek a drobná odměna. Následuje kontrola potřebných pomůcek (psací potřeby, desky na psaní atd.). Učitel žáky poučí o bezpečnosti během celé vycházky. Poté, co se učitel ujistí, že žáci všemu rozumí, může jejich cesta s dobrodružstvím začít.

Průběh:

První úkol z pracovního listu plní jednotlivé skupinky ve třídě. Jejich úkolem je najít na plánu města svoji školu a obtáhnout ji zelenou barvou. Následně se žáci obléknou a čekají před školou. Začátek vycházky zahajuje loutka, která se žákům představuje jako Alfréd I. a na úvod řekne žákům základní informace o vzniku města Tachova. Poté už se snaží žáci ve skupině rozluštit přesmyčku, která odkazuje na místo zvané Mohyla, kam se za malou chvíli s učitelem vydají. Nejrychlejší skupina, která tuto přesmyčku rozluští, získá razítko. Všechny skupiny hledají na plánu města prázdný kroužek, který označuje Mohylu a napíší do něj číslo 1. Žáci s učitelem přichází na Mohylu, místo, kde stojí památník ze 2. světové války věnovaný obětem pochodu smrti. Učitel udělá na tomto místě stručný výklad. Ve skupinách se snaží plnit následující úkol. Žáci mají za úkol na základě zadaných indicií zjistit, jakou památku navštíví dále a napsat do příslušného kolečka na plánu číslo dva. Nejpohotovější skupina získá razítko. Cestou k památníku Osvobození Tachova americkou armádou ukáže učitel žákům bývalou tabákovou fabriku

dnes známou jako Delta a pro porovnání ukáže starou fotografii, jak vypadala fabrika dříve. U památníku osvobození udělá učitel stručný výklad. Žáci se opět vrátí ke svému pracovnímu listu, kde vyluští přesmyčku, která ukrývá jméno významné historické osobnosti (Svatý Václav) a zároveň napíše s jakou další památkou je tato osobnost spojena (kostel sv. Václava). Ta skupina, která nejrychleji zjistí název památky, získá od učitele razítko. Žáci zapíše číslo tři do příslušného kolečka v plánu. Dalším stanovištěm je kostelík sv. Václava, který pochází z roku 920. Všichni žáci si prohlédnou kostel a poslouchají výklad učitele. Další v pořadí následuje Chrám Nanebevzetí Panny Marie. Nejrychlejší skupina se správnou odpovědí si vyslouží razítko. Každá skupina napíše další číslo v pořadí do příslušného kolečka. Žáci mají opět prostor obdivovat nádhernou trojlodní stavbu v gotickém slohu s rekonstruovanou věží. Učitel má u sebe novinový článek s dvěma fotografiemi, kde je vyfocen kostel s původní kupolovitou věží a kostel se současnou vysokou hranatou věží. Na základě pracovního listu odpovídají skupiny na otázku, která ulička vede od této památky směrem k Husitské ulici. Nejpočetnější skupina s odpovědí Krvavá ulička získá razítko. Jednotlivé skupiny se pod vedením učitele následně přesouvají k městským hradbám. Zde pracují s naučnou tabulí. Učitel ukazuje a vysvětluje, co je bašta a k čemu sloužila, kolik bran bránilo město Tachov ve středověku. Učitel poví žákům pověst „Jak šunka zachránila Tachov“. Následně dají jednotlivé skupiny hlavy dohromady a jejich dalším úkolem je napsat, na základě nápovědy v pracovním listu, název další památky. Učitel odmění žáky razítkem. Žáci si prohlédnou mlýn a do příslušného kolečka zapíše číslo šest. Za pomoci plánu si každá skupina doplní do svého pracovního listu název památky (zámek), kterou si půjdou nyní prohlédnout a opět zapíše číslo do prázdného kolečka. Úkolem žáků je najít místo, kde je vyobrazený erb rodu Windischgrätzů. Po výkladu učitele se žáci přesouvají k poslední památce. Než k ní ale dorazí, procházejí bývalým židovským ghettem, kde stávala synagoga. Každá skupina vyznačí na mapě ulici, kde se dříve nacházelo židovské ghetto. Každý tým, který toto správně vyznačí, obdrží od učitele razítko za snahu. Vycházka se pomalu blíží ke konci. Jednotlivé skupiny si doplní na linku název poslední památky, kterou zbývá navštívit a tou je klášter a muzeum.

Závěr:

V závěru vycházky si každá skupina sečte počet razítek. Ta skupina, která byla nejúspěšnější, dostane jedničku za práci během vycházky a drobnou odměnu. Na konci dostane každý žák kvíz, který otestuje, jestli byl během výkladu učitele pozorný a bedlivě ho poslouchal. Součástí kvízu je také dotazník, který slouží jako zpětná vazba pro učitele, jak se vycházka vydařila.

6.1.1 Aktivity v muzeu

Pasování na rytíře

V minulém školním roce jsem měla příležitost se zúčastnit s mými žáky této skvělé a dobrodružné akce. Pasování na rytíře je akce, která se týká pouze 5. ročníků a koná se každoročně ke konci školního roku. Jedná se o rozloučení žáků 5. ročníků s 1. stupněm ZŠ. Tato akce se koná v součinnosti naší školy a muzea Českého lesa. Celá akce, jak už bylo zmíněno, se každoročně koná v muzeu Českého lesa. Pro žáky je připraven pestrý program. Nejprve obdrží od paní učitelky 2. stupně pracovní list. Jakmile má každý žák svůj list podepsaný, utvoří žáci skupinky. V těchto skupinách se pak pohybují v prostorách celého muzea, v jehož různých částech se nacházejí různá stanoviště, kde plní žáci jednotlivé úkoly a plní tzv. rytířské ctnosti. Aby se tyto skupiny neshlukovaly na jednom místě, střídají se postupně na jednotlivých stanovištích, na která je přivádějí mniši a princezny (žáci a žákyně vyšších tříd naší školy). Stanoviště se nacházejí jak uvnitř muzea, tak i v zahradních prostorách muzea. Na stanovištích se testovala zručnost žáků např. chytání jednotlivých kroužků na meč, luštění tajenky, odvážnost a také získávání různých informací v přírodovědné části muzea a národopisu. Když všechny skupiny prošly veškerá stanoviště a splnily tak všechny ctnosti, přesunuly se společně do refektáře, kde se pohodlně usadily na předem připravené židle. A samotný akt pasování mohl začít. Před žáky předstoupil mnich z rodu karmelitánů a slavnostně přivítal žáky. Následně pozval

královnu Kateřinu, která žáky pozdravila. Před ní pak žáci postupně předstupovali a nechali se od ní jejím královským mečem pasovat na rytíře či rytířku. Po tomto aktu byli žáci oficiálně připraveni slavnostně vstoupit na 2. stupeň. Následně popřála královna Kateřina všem žákům hodně štěstí, zdraví a mnoho úspěchů na 2. stupni. Na konci aktu odešla se svými pomocníky a svým královským mečem. Žáci se poté společně odebrali do školy.

Závěrečná reflexe naučné vycházky

Reflexe žáků:

Všichni zúčastnění žáci zhodnotili naučnou vycházku jako vydařenou. Na základě dotazníků byly zjištěny kladné ohlasy. Nejvíce žákům 5. ročníku přišla zajímavá práce s historickým plánkem města a následná orientace podle ní. Většina žáků zhodnotila práci s plánkem jako zajímavou a zábavnou. Všichni zúčastnění žáci se shodli, že pro ně byla naučná vycházka přínosná a dozvěděli se mnoho nových informací o historii našeho města.

Reflexe učitele:

Příprava naučné vycházky a následná realizace byla pro mě náročnější v porovnání s ostatními aktivitami uvedené v mé diplomové práci. Před samotnou realizací vycházky jsem musela vše nejprve detailně promyslet a naplánovat vhodný okruh vycházky tak, aby vyhovoval našim omezeným časovým možnostem a poté soustředit veškeré materiály, které budou potřeba k její realizaci. Na základě zrealizované vycházky jsem zjistila několik úskalí, která by mohla žákům 5. ročníku činit potíže. Prvním úskalím je práce s plánkem. Mnoho žáků se potýkalo na začátku vlastivědné vycházky s problémem orientovat se v plánu města. Někteří žáci měli dokonce pláněk obráceně. Příště bych doporučovala učitelům, kteří se rozhodnou tuto vycházku zrealizovat, aby žáky na začátku vycházky upozornili, jak se na pláněk správně dívat. Pro žáky 5. ročníku je to ještě poměrně složité. Dalším úskalím je počasí. Pokud se rozhodne učitel realizovat vycházku, je důležité si vybrat vhodné počasí. Při realizaci této vycházky bylo celkem větrno. V důsledku větru se žákům 5. ročníku obtížně pracovalo s pracovními listy.

Ráda bych ještě upozornila na množství zařazených památek do okruhu vycházky a jejich výkladu k nim. Součástí mého plánu bylo navštívit devět památek v časovém rozsahu 4 vyučovacích hodin. Ve skutečnosti byla vycházka mnohem náročnější na přesun a výklad k jednotlivým památkám, než jsem původně předpokládala. Musela jsem tedy během realizace vycházky výklad trochu zkrátit, abychom vše stihli podle plánu a abychom se vešli do předem stanoveného času. Nakonec se vše vydařilo a žáci 5. ročníku byli spokojeni. Vycházka byla i pro mě velkým přínosem, protože jsem si ověřila, do jaké míry se žáci orientují v historii svého města.

METODICKÝ LIST

Tabulka 1: Metodický list k aktivitě č. 1.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	Základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Naučná vycházka
Název aktivity	Po stopách tachovské historie
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	Tachov, historie, památky, osobnosti
Časová dotace	5 vyučovacích hodin
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, sladká odměna na konci projektu, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	Fixační
Organizační formy práce:	frontální, individuální, skupinová
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	psací potřeby, tvrdé desky, plánek města Tachova, pracovní list, loutka, poznámky
Návrh hodnocení:	ústně, známkou
Zdroje:	Matouš Horáček pro Muzeum Českého lesa v Tachově p.o. 2015 (Procházka středověkým Tachovem) – pracovní list Pohlednice – žákyně 5.ročníku – Štěpánka, Terežka Obrázek 26 - 29 – autor fotografie: Mgr. Hana Drchotová

6.2 Aktivita – NÁVRH VLASTIVĚDNÉHO PROJEKTU (projektový den)

Tachovská historie hrou

Vlastivědný projekt je navržen na 5 vyučovacích hodin. Součástí projektového dne budou předměty český jazyk, matematika, anglický jazyk, výtvarná výchova a hudební výchova. Každý učitel si může zvolit své libovolné předměty. Cílem tohoto projektu je propojení historie našeho města s ostatními předměty a oživit tak tradiční výuku. V rámci první hodiny českého jazyka budou žáci číst dvě pověsti (Jak šunka zachránila Tachov a O strašidelném mlýnu). Následně vytvoří žáci skupiny, ve kterých vytvoří krátkou divadelní scénku na jednu z uvedených pověstí. Poté budou žáci spolu s učitelem procvičovat mluvnici. Zaměří se především na slova nadřazená, podřazená a slova, která do řady nepatří. Každý z žáků pak dostane nakopírované doplňovací cvičení, které samostatně vyplní. Následuje společná kontrola na interaktivní tabuli. Žáci se střídají u tabule a doplňují správná písmena, ostatní žáci si opravují případné chyby. S tímto textem pak dále pracují. Při hodině matematiky se žáci zaměří na slovní úlohu, kterou řeší samostatně a provedou stručný zápis, výpočet a odpověď. Následuje společná kontrola. Žáci si dále samostatně zopakují malou násobilku. Kontrolou je pro ně správné vyluštění tajenky. Součástí hodiny matematiky bude i geometrie. Úkolem žáků ve dvojicích bude vymyslet, jak vypočítají průměr válcové věže a vymyslí svojí vlastní úlohu pro své spolužáky. Hodina anglického jazyka je vedena v angličtině. Všechny pokyny a úkoly jsou zadávány v anglickém jazyce. Na začátku hodiny se postupně střídají jednotliví žáci ve čtení anglického textu. Součástí tohoto textu budou otázky, na které žáci samostatně odpoví. Následuje aktivita, kdy žáci postupně chodí k tabuli a spojují anglické výrazy se správným českým překladem. Poslední

aktivitou hodiny anglického jazyka bude práce s fotografiemi a jejich popis. Žáci popisují v angličtině, co vidí na fotografiích. Náplní 4. vyučovací hodiny bude navrhnout vlastní originální pohlednici inspirovanou naším městem. Pohlednici mohou žáci tvořit libovolnou technikou. Na konci hodiny uspořádá učitel s žáky výstavu. Součástí bude i soutěž o nejvydařenější pohlednici. Žák, jehož dílo ohodnotí třída jako vítězné, získá sladkou odměnu. Poslední hodina hudební výchovy bude pro žáky zábavná. Učitel zahájí hodinu výkladem o středověké hudbě. Následně pustí žákům poslech středověké hudby. Úkolem žáků bude vytvořit svojí vlastní středověkou skupinu, která vytvoří vlastní středověkou skladbu. Na konci této hodiny proběhne vyhodnocení projektového dne a odměnění žáků za aktivitu.

METODICKÝ LIST

Tabulka 2: Metodický list k aktivitě č.2.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	Základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Návrh vlastivědného projektu
Název aktivity	Tachovská historie hrou
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	slovní zásoba, hra na hudební nástroj, kružnice, násobilka, slovní úloha, doplňovací cvičení
Časová dotace	5 vyučovacích hodin
Jazyk	český jazyk, anglický jazyk
Motivace	zpestření výuky, sladká odměna na konci projektu, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	Fixační
Organizační formy práce:	frontální, individuální, skupinová
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	psací potřeby, blok, výtvarné potřeby, slovník cizích slov, interaktivní tabule, hudební nástroje, ofocená cvičení z prezentace pro žáky
Návrh hodnocení:	ústně, známkou
Zdroje:	https://promuze.blesk.cz/galerie/historie/483195/karel-iv-podle-historicky-nevera-alkohol-a-korupce?foto=4 http://www.zlatyorel.eu/historie-domu.html

	https://tachovsky.denik.cz/galerie/novou-zed-a-vstupni-branu-ziska-stary-zidovsky-hrbitov-v-tachove.html?photo=2&mm=6554448 https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/foto-pul-tisicileti-stara-bozi-muka-dostala-novou-vyzdobu-20180401.html http://www.tachov.cz/husitstvi.html https://en.wikipedia.org/wiki/Tachov#Sv%C4%9Btce https://www.drobnepamatky.cz/node/22619 https://www.planstichodove.cz/fotoalbum/pohranicni-straz/pp-1-nb---ps-snb-9600/hosek-kasarna-7.-roty-tachov-tabakovka--delta-.html https://hasicitachov.estranky.cz/fotoalbum/historie-hasicu-tachov/25.-vyroci-zalozeni-hasicu-1897.html https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/fotografie-ctenaru-odkryvaji-historii-tachovska.html https://plzensky.denik.cz/z-regionu/prezil-jsem-ale-v-troskach-ubytovny-zustalo-pet-kamaradu-20141215-kigw.html https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/tragicky-13-prosinec-1973-vybuch-ubytovny-v-tachove-si-vyzadal-padesat-obeti-201.html http://www.historickasidla.cz/redakce/index.php?dr=1795&xuser=&lanG=cs
--	---

6.3 Aktivita – SOUTĚŽ

King of history

King of history je hra, která je inspirována hrou AZ kvíz. Anglický název má tato hra proto, že může být pro žáky chytlavější, co se pod tímto názvem skrývá, ale také proto, že se může využít i v anglickém jazyce. Jednotlivé otázky, týkající se historie Tachova, mohou být formulovány právě v anglickém jazyce. Hra tedy může mít dvojí využití. Tato aktivita má za cíl prověřit znalosti žáků týkající se historie města Tachova. Jsou zde zařazeny otázky s volnou odpovědí, ale také otázky s odpovědí ano/ne. Hra může mít celkem tři kola. Záleží na časových možnostech. Každé kolo se odehrává na herním poli, které je na baličím papíru. Součástí kvízu je 36 nalepených očíslovaných políček, kdy se pod každým z nich nachází vždy jedna otázka. Jednotlivá políčka jsou uspořádána do tvaru pyramidy a další políčka třech různých barev (modrá, hnědá a černá), která jsou přichycena mimo hrací pole na tabuli. Cílem každé skupiny je propojit za sebou 8 políček předem stanovenou barvou. Hrací pole lze vyvěsit kdekoli ve třídě. Nejlepší je pevný

podklad nejlépe magnetická tabule. Do aktivity můžeme zapojit celou třídu rozdělenou na dvě skupiny, které mezi sebou soutěží nebo rozdělíme žáky do několika menších skupin, kdy si každá z nich bude řídit hru sama svým tempem. Hra probíhá tak, že učitel rozdělí žáky na dvě skupiny. Každá z nich si zvolí svého zástupce, oba dva si střihnou. Ten, který zvítězí, si vybírá barvu koleček a má právo vybírat i první políčko. Průběh celé hry řídí učitel, který pokládá žákům předem připravené otázky. Žáci daných skupin se postupně střídají ve výběru libovolných políček. Když žák odpoví správně, získá políčko. Přejde k tabuli a sejme políčko dané barvy z tabule a překryje jím vybrané políčko na herním poli. Jakmile žák nezná odpověď na otázku, má právo odpovídat druhá skupina. Pokud tato skupina zná odpověď, případně toto políčko jí, pokud také nebude vědět, bude políčko překryto černou barvou.

METODICKÝ LIST

Tabulka 3: Metodický list k aktivitě č.3.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Soutěž
Název aktivity	King of history
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	Tachov, historie, významné osobnosti, památky
Časová dotace	20 minut (záleží na časových možnostech)
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	fixační
Organizační formy práce:	skupinová (ve dvojicích)
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák propojuje dané znalosti s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k odpovědím na otázky.
Pomůcky:	hrací pole, hrací políčka 3 barev, list s otázkami
Návrh hodnocení:	ústně, známkou
Zdroje:	žádné

6.4 Aktivita – KRÍŽOVKA

Cesta historií města Tachova

Tato aktivita je zaměřena na znalost jednotlivých památek v Tachově. Součástí uvedené křížovky nejsou klasické otázky, jak bývá zvykem, ale fotografie. Na základě nich žáci postupně doplňují do křížovky jednotlivé názvy městských památek a významných osobností na fotografiích souvisejících s historií našeho města. U některých z nich je nápověda (zpřesnění) z důvodu lepšího porozumění. Z jednotlivých názvů pak vznikne výsledná tajenka, která odkazuje k jedné z našich místních, unikátních památek (tachovskému zámku). Úkolem žáků je vyluštit tajenku (Dědkostroj), kterou žáci vysvětlí s pomocí internetu a napíší jí na prázdnou linku. Křížovku je možné využít prakticky kdykoliv během hodiny. Opět záleží na časových možnostech. Je možné, aby jí plnil žák samostatně, ve dvojicích či skupinách. Křížovka je velmi variabilní a dá se s ní dále pracovat a měnit dle svých potřeb. Např. mohou žáci 5. ročníků vymyslet svou křížovku inspirovanou tachovskou historií, kterou zpracují v rámci předmětu informatika. Následně si pak žáci mohou ve třídě tyto křížovky vyměnit a vyzkoušet si je navzájem.

METODICKÝ LIST

Tabulka 4: Metodický list k aktivitě č.4.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	Základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Křížovka
Název aktivity	Cesta historií města Tachova
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	městské památky, významné osobnosti

Hra se skládá z karty s hracím polem, dvěma figurkami a dvěma hracími kostkami. Hrací pole obsahuje žlutá, modrá, zelená a šedá políčka, z nichž některá jsou obtažena černou barvou. Hra začíná hodem čísla 6 na startu, které dostane hráče do hry. Poté, co padne číslo 6, hází hráč kostkou ještě jednou. Hráči se posouvají o tolik políček, kolik jim padne na hrací kostce. V případě, že zůstanou stát na modrých políčkách, musí na základě příslušné otázky vztahující se k danému poli odpovědět na příslušnou otázku ANO nebo NE. To, zda byla odpověď správná či nesprávná, zjistí na základě řešení na kartě třetí žák. Žlutým neohrazeným políčkům nenáleží žádná otázka. Ke žlutým ohraničeným políčkům se vztahuje otázka, na kterou hráči odpovídají. Je-li odpověď správně nebo špatně zjistí opět na základě řešení třetí žák, podle toho se posouvají hráči dále ve hře. Zelená políčka představují les a šedá představují most. Pokud hráč vstoupí na tato pole, posouvá se po vždy jen po jednom políčku. U modrých a žlutě ohraničených políček jsou vždy 2 otázky. Během hry se může stát, že na stejné pole vstoupí i druhý hráč, proto jsou tu dvě otázky, které zaručí, že nebude jeden z hráčů ve výhodě. Tato hra by měla být odpočinková. Aktivita je časově náročnější, proto je vhodné ji realizovat v době, kdy má učitel splněné veškeré učivo tematického plánu na daný měsíc.

Příručka ke stolní hře

Modré políčko číslo 1.

Byl tachovský zámek původně kamenným hradem?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, půjdeš doleva.

Pokud jsi odpověděl/a NE, půjdeš doprava. 1 kolo neházíš.

Zemřel Karel IV. v roce 1378?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, půjdeš doleva.

Pokud jsi odpověděl/a NE, půjdeš doprava. 1 kolo neházíš

Modré políčko číslo 2.

Stával karmelitánský klášter na místě dnešního zlatnictví?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, půjdeš dolů.
Pokud jsi odpověděl/a NE, půjdeš doleva. 1 kolo neházíš.

Nechal Karel IV. postavit Pražský hrad?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, půjdeš dolů. 1 kolo neházíš.
Pokud jsi odpověděl/a NE, půjdeš doleva.

Modré políčko číslo 3.

Bylo město Tachov ve středověku chráněno pouze dvěma branami?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, půjdeš nahoru.
Pokud jsi odpověděl/a NE, půjdeš dolů. Postupovat dále můžeš až hodíš 1.

Pocházel Karel IV. z rodu Přemyslovců?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, půjdeš nahoru.
Postupovat dále můžeš až hodíš 1.
Pokud jsi odpověděl/a NE, půjdeš dolů.

Modré políčko číslo 4.

Říkalo se Karlu IV. „Dědeček vlasti“?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, jdeš nahoru. 1 kolo neházíš.
Pokud jsi odpověděl/a NE, jdeš dolů.

Založil Karel IV. roku 1360 Karlovu univerzitu?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, jdeš dolů.
Pokud jsi odpověděl/a NE, jdeš nahoru. 1 kolo neházíš.

Modré políčko číslo 5.

Jsou korunovační klenoty uloženy v chrámu svatého Víta?

Pokud jsi odpověděl/a ANO, půjdeš dolů.
Pokud jsi odpověděl/a NE, postupuješ po jedné přes most.

Byl Václav IV. synem Karla IV.?

Pokud jsi odpověděl ANO, půjdeš dolů.

Pokud jsi odpověděl NE, jdeš nahoru. 1 kolo neházíš.

Správné odpovědi:

1.) ano	1.) ano
2.) ano	2.) ne
3.) ne	3.) ne
4.) ano	4.) ne
5.) ne	5.) ano

Žluté políčko číslo 1.

Kolik manželek měl Karel IV?
Která slavný film se natáčel na Karlštejně?

Žluté políčko číslo 2.

Kde vyrůstal Karel IV.?
Jaký most nechal založit Karel IV?

Žluté políčko číslo 3.

Jaké bylo křestní jméno Karla IV.?
Jaké české město nese Karlovo jméno

Žluté políčko číslo 4.

Kdo nastoupil na český trůn po Karlu Čtvrtém?
Jak se nazývala první manželka Karla IV.?

Žluté políčko číslo 5.

Jak se jmenovali rodiče Karla IV?
Byl Karel IV. prvorozeným synem svých rodičů?

Správné odpovědi:

- 1.) 4 manželky
- 2.) Na francouzském dvoře
- 3.) Václav
- 4.) Zikmund Lucemburský

5.) Jan Lucemburský a Eliška Přemyslovna

- 1.) Noc na Karlštejně
- 2.) Karlův most
- 3.) Karlovy Vary
- 4.) Blanka z Valois
- 5.) Ano

METODICKÝ LIST

Tabulka 5: Metodický list k aktivitě č.5.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Stolní hra
Název aktivity	Stolní hra Karla IV.
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	Karel IV.
Časová dotace	20 minut
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	fixační
Organizační formy práce:	skupinová (ve dvojicích)
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	psací potřeby, list s otázkami, 2 hrací figurky, 2 hrací kostky, hrací pole
Návrh hodnocení:	ústně, známkou
Zdroje:	http://www.knihovnakv.cz/obrazy-ze-zivota-karla-iv-p535.htm https://blogadmin.idnes.cz/blog/3438/148910/karlstejn.jpg

6.6 Aktivita – PRÁCE S TEXTOVÝM A (OBRAZOVÝM) MATERIÁLEM

Světce

Práce s textovým materiálem je pro žáky velice důležitá. Aktivita se vztahuje k práci s propagačním letáčkem města Tachova. Součástí aktivity je pracovní list, kde je výčet několika otázek, které souvisí s textem. Úkolem žáků je přečíst si samostatně letáček a následně odpovědět na tyto otázky. Jakmile budou mít žáci splněno, zkontrolují si společně s učitelem samostatnou práci. Práci s textovým materiálem je vhodné zařadit v průběhu hodiny nebo na závěr hodiny. Opět záleží na množství času. Pracovat mohou žáci samostatně ve skupinách nebo všichni společně. Učitel může promítat tento text na interaktivní tabuli a jednotliví žáci se střídají u tabule ve čtení. Žáci mohou pracovat v lavicích nebo na koberci.

METODICKÝ LIST

Tabulka 6: Metodický list k aktivitě č.6.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Práce s textovým a obrazovým materiálem
Název aktivity	Světce
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	Světce
Časová dotace	25 minut
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	fixační
Organizační formy práce:	individuální
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	psací potřeby, list s otázkami, textový a obrazový materiál (letáček)
Návrh hodnocení:	ústně, známkou

6.7 Aktivita – PEXESO

Taxeso

Pexeso je aktivita, která žáky velmi baví a snad nikdy je neomrzí. Existuje mnoho způsobů, jak tuto hru upravit, aby žákům nezevšedněla. Hra je určena do dvojic. Jejím cílem je žáky na začátku hodiny rozproudit a namotivovat. Navržené pexeso se skládá z 18 kartiček. Na 9 z nich jsou vyobrazeny tachovské památky a na zbylých 9 kartičkách jsou názvy těchto památek. Úkolem každého žáka je dát správně dohromady památku s jejím názvem. Z každé dvojice vyhrává ten žák, který získá nejvíce dvojic. Hra není časově náročná a dá se také skvěle využít, když jsou žáci rychleji hotovi se samostatnou prací. Efektivně vyplní volnou chvíli, kdy by za normálních okolností jen nečinně čekali na další pokyn učitele. Velkou výhodou je, že žáci hru znají a nemusí u ní hovořit, tím pádem neruší ostatní žáky, kteří ještě dokončují svou práci.

METODICKÝ LIST

Tabulka 7: Metodický list k aktivitě č. 7.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Pexeso
Název aktivity	Taxeso
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	tachovské památky
Časová dotace	10–15 minut
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky

Typ vyučovacích hodin:	řadač
Organizační formy práce:	skupinová (ve dvojicích)
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	18 kartiček
Návrh hodnocení:	ústně
Zdroje:	https://www.ceskatelevize.cz/porady/1008546862-sumna-mesta/208522162350006-sumny-tachov/ https://www.historickasidla.cz/dr-cs/709-kostel-sv-vaclava.html https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a9/Tachov%2C_kostel_Nanebevzet%C3%AD_Panny_Marie.JPG https://www.kudyznudy.cz/aktivity/barokni-zamek-tachov https://www.novinky.cz/cestovani/tipy-na-vylety/clanek/generaluv-splneny-sen-jizdarna-svetce-je-cesky-unikat-40294629 https://www.pamatkopin.cz/pamatky/pamatka/700-plzensky-kraj/okres-tachov/tachov/3572-zamecky-mlyn-v-tachove-cp-308 http://www.turistickelisty.sportovnilisty.cz/pozice-1-top-na-norimberske-stezce-lezi-hrazene-mesto-tachov/?style=mobile https://www.google.com/search?q=bo%C5%BE%C3%AD+muka+tachov&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=cqmLVAsRIYBmbM%253A%252CjSfMmDC5tqjGrM%252C_&vet=1&usq=AI4_kQSYy-FpGQelbpoz7HZVzhdmEVHg&sa=X&ved=2ahUKEwiq8J_628zoAhVNNOWKHTIJCFO9QEwA3oECAoQFg#imgrc=cqmLVAsRIYBmbM:(https://www.pamatkovykatolog.cz/bozi-muka-15259190) https://www.plzen.cz/lidova-zboznost-na-plzensku-ve-zdech-muzea/

6.8 Aktivita – DOMINO

Husmannovo domino

Domino je další aktivita, která není časově náročná. Může ji realizovat žák samostatně, ve dvojicích nebo ve skupinách (záleží na obtížnosti), ale také frontálně. Učitel může vytvořit ze čtvrtek či barevných papírů velké karty, na

kterých budou napsány vždy dvě informace. Úkolem žáků je zapojit je postupně za sebe tak, aby dávaly jednotlivé údaje smysl. Uvedené domino se skládá celkově ze 13 kartiček, na kterých jsou napsána různá slova a slovní spojení týkající se historie města Tachova. Úkolem žáků je řadit postupně jednotlivé kartičky podle toho, jak k sobě dvě uvedené informace patří. V případě, že si žáci nebudou vědět rady, mohou požádat o pomoc učitele nebo mají možnost nahlédnout do literatury, kde najdou požadované informace a výslednou odpověď. Aktivitu je vhodné realizovat na začátku hodiny, jejímž cílem je žáky rozproudít a motivovat tak k další činnosti, která žáky 5. ročníku čeká. Aktivita by měla sloužit k upevnění dosavadních znalostí. Učitel může vymyslet několik různých variant. Každou hodinu si každá dvojice či skupina vyzkouší jednu variantu. Výhoda více variant je ta, že v každé hodině čeká žáky něco nového (nový zážitek) a nestane se tak pro ně domino hned po 2 vyučovacích hodinách stereotypní. Aktivitu lze realizovat na koberci nebo v lavici.

METODICKÝ LIST

Tabulka 8: Metodický list k aktivitě č.8.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	Základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Domino
Název aktivity	Husmannovo domino
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	historie, Tachov, osobnosti, památky
Časová dotace	10–15 minut
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	Fixační
Organizační formy práce:	skupinová (ve dvojicích)
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	13 kartiček

Návrh hodnocení:	ústně, známkou
Zdroje:	Žádné

6.9 Aktivita – PUZZLE

Tazzlíky

Puzzle jsou pro žáky velmi zábavnou aktivitou. Učitel může využít jakýkoliv obrázek, fotografii související s probíranou historií města, kterou rozstříhá na libovolně velké dílky (puzzle) podle předem zvoleného stupně obtížnosti. Pokud se učitel rozhodne pro jednodušší variantu, jednotlivé rozstříhané kousky budou větší. Pokud chce učitel, aby bylo skládání složitější, rozstříhá fotografii na menší kousky. Puzzle může skládat jednotlivec nebo skupina. Opět záleží na učiteli. Zvoleným námětem pro tvorbu těchto puzzlí může být jakýkoliv historický prvek, osobnost, památka atd. související s městem Tachovem. Aktivitu je vhodné zařadit kdykoliv v průběhu hodiny nebo v době, kdy bude žák rychle hotov. Puzzle žáci dobře znají, tudíž nemusí během hodiny rušit stále ještě pracující spolužáky nejrůznějšími dotazy. Velkou výhodou je, že si žáci mohou samostatně zkontrolovat svou práci a nevyžadují kontrolu učitele. Puzzle lze skládat v lavici či na koberci. Žáci v rámci této aktivity nemusí jen složit obrázek a zase jeho dílčí část sklídit, ale mohou jednotlivé dílky postupně skládat na barevný papír a následně je nalepit, čímž vznikne obrázek. Žáci pak mohou tento obrázek vybarvit dle své fantazie nebo podle předlohy. Na závěr může učitel uspořádat výstavu obrázků a poté je vyvěsit ve své třídě. Skvělou obměnou může být propojení s výtvarnou výchovou. Žáci pátého ročníku si vytvoří svůj vlastní obrázek související s historií města na libovolný formát čtvrtky. Poté ho rozstříhají a nechají ho složit své spolužáky. Ty mají následně za úkol uhodnout, co konkrétně je na obrázku, jak to souvisí s historií Tachova.

Tabulka 9: Metodický list k aktivitě č.9.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Puzzle
Název aktivity	Tazzlíky
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	tachovské památky
Časová dotace	10–15 minut
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	fixační
Organizační formy práce:	skupinová (ve dvojicích)
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	13 kartiček
Návrh hodnocení:	ústně, známkou
Zdroje:	https://cs.wikipedia.org/wiki/Windischgr%C3%A4tzov%C3%A9 https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/tachovska-synagoga-by-letos-slavila-sto-let-od-zasveceni-20120908.html https://www.kudyznudy.cz/aktivity/mohyla-obetem-pochodu-smrti Kalendář ZŠ Hornická pro rok 2017 – výtvarný obraz od Miluše Polachové 9. třída

6.10 Aktivita – ČETBA LITERATURY

Tachovská literární kavárnička

Četba je pro žáky velice důležitá. I v rámci vlastivědy mohou žáci rozvíjet své čtenářské schopnosti a využívat je v praxi. Další skvělou aktivitou do výuky vlastivědy pro 5. ročník je četba literatury, která přímo souvisí s probíraným tématem – Tachov a jeho historie. Aktivita je opět variabilní a dá se s ní nejrůznějšími způsoby pracovat. Důležitý je výběr vhodné literatury pro žáky 5. ročníku. Zvolená literatura by měla být adekvátní žákům 5. ročníku. Její text by měl být čtivý, poutavý a snadno pochopitelný. Žáci

mohou číst o významné osobnosti, památce nebo události. Četba může být realizována hromadně nebo formou čtení s porozuměním. Vzhledem k tomu, že se mohou ve třídě vyskytovat žáci s dyslexií, je důležité jim přizpůsobit rozsah a způsob četby. Předmětem čtení nemusí být jen knihy, ale také různé novinové články, informační letáčky a tabule. Na základě vybrané literatury sestaví učitel otázky, na které budou žáci po přečtení celého textu postupně odpovídat. Následně si žáci kontrolují s učitelem správné odpovědi. S texty lze také pracovat tak, že žáci vybírají podstatné informace z textu. Cílem je naučit žáky pracovat s textem a snažit se mu porozumět. Učitel může průběžně žákům pokládat různé otázky související s textem a ti na ně odpovídají. Četba literatury by měla být součástí každé hodiny vlastivědy. Učitel může měnit rozsah a množství textu. Jednu hodinu vlastivědy mohou číst žáci více, další hodinu méně. Zajímavou aktivitou může být literární kavárna, kdy si žáci udělají ve třídě pohodlí, vezmou si do ruky knížku a při četbě popíjí čaj nebo horkou čokoládu. I tak lze žákům zpestřit hodinu vlastivědy a žáci jsou nadšeni variabilitou nejrůznějších aktivit.

METODICKÝ LIST

Tabulka 10: Metodický list k aktivitě č. 10.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Četba literatury
Název aktivity	Tachovská literární kavárnička
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	literatura, autor, kniha, historie, Tachov
Časová dotace	30 minut
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu

Typ vyučovacích hodin:	fixační
Organizační formy práce:	skupinová (ve dvojicích), frontální
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	doporučená literatura
Návrh hodnocení:	sladká odměna
Zdroje:	<p>GALLUS, Pavel – František, ČERNOCH. <i>Tachov/Tachau</i>. Přeložila Věra Ebelová. Plzeň: NAVA ve spolupráci s Městským úřadem Tachov, 1996.</p> <p>Tachovský deník – článek: Husitský vůz dorazil také do okresního města (pondělí 11.5. 2009)</p> <p>Tachovský deník – článek: Třicetiletá válka sužovala také Tachov s hradem (středa 5.11. 2008)</p> <p>Propagační materiál – Krajinou Českého lesa za poznáním, sportem i relaxací – Tachovsko Vydavatel: rada cestovního ruchu okresu Tachov Text: Pracovní skupina Rady cestovního ruchu okresu Tachov Foto: LUDVÍK M., HORÁČEK M., JIRÁNEK K., HRUŠKOVÁ A., KAŠPAROVÁ M., HŘÍBAL A., ŠTROBL S. a archiv měst a obcí okresu Tachov</p> <p>VÁLKOVÁ V.: Kouzelný atlas: Terezínské ghetto – Tajemný vlak do neznáma, GRADA Praha, 2013 ISBN 978-80-247-4761-3</p> <p>FUČÍKOVÁ R.: Karel IV. – ilustrovaný život a doba, PRÁH Praha, 2016 ISBN 978-80-7252-608-6</p> <p>Propagační materiál – Tachov Vydavatel: město Tachov v roce 1999 Redakce: Regionální informační centrum Tachov Zpracovala – fa. Český Západ, Karlovy Vary Foto: Zdeněk Procházka</p> <p>Tachovské listy – neprodejné Vydavatel: město Tachov Odpovědná redaktorka: Alena Mautnerová</p>

6.11 Aktivita – PRACOVNÍ LISTY

Stroj času

Zpátky do minulosti *Středověký testík*

Praktickou část mé diplomové práce tvoří také pracovní listy, které je možné využít při jakékoliv hodině vlastivědy, v jakékoliv části hodiny. Jsou vhodné při opakování vlastivědného tématu. Pracovní listy mohou žáci vyplňovat samostatně nebo ve skupinách. První pracovní list je rozdělen na 3 úkoly. První pracovní list s názvem Cesta do pravěku se skládá ze tří úkolů. Prvním úkolem je vyluštit přesmyčky a následně napsat správně slova na linky. Poté mají žáci za úkol spojit dvě vyluštěná slova z těchto přesmyček, která k sobě patří a na základě těchto pojmů vymyslet, o které historické téma se jedná. Posledním úkolem pracovního listu je vyhledat na internetu pojem Tachovien a vysvětlit jeho význam. Druhý pracovní list nesoucí název Zpátky do minulosti je zaměřen na historická místa v Tachově a jejich současnou podobu. Pracovní list tvoří čtyři fotografie. Úkolem žáků je zjistit podle dané fotografie o jaké místo se jedná (kde ho dnes najdeme) a napsat ho na volnou linku.

METODICKÝ LIST

Tabulka 11: Metodický list k aktivitě č. 11.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Pracovní listy
Název aktivity	Stroj času, Zpátky do minulosti, Středověký testík
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	tachovské památky
Časová dotace	10–15 minut
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	fixační
Organizační formy práce:	skupinová (ve dvojicích)
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.

Pomůcky:	psací potřeby, pracovní listy, tablet, počítač
Návrh hodnocení:	ústně, známkou
Zdroje:	http://www.prehistorickyodkaz.cz/tachovien/tachovien.htm https://www.obi.cz/dekoracni-sterky-a-kamenne-drte/lomovy-kamen-yellow-sun-32-mm-45-mm-25-kg-pytel-svetle-bezovy/p/5268636

Jméno: _____

Práce s textovým a obrazovým materiálem

Jak se říkalo kostelíku, podle kterého získaly Světcy svůj název?

Kdo přivedl paulánské mnichy do Světců?

V jakých letech probíhala rekonstrukce jízdárny?

Jak daleko a jakým směrem se nachází Světcy?

Kdo zahájil v roce 1857 stavbu romantického zámku na Světcích?

Od jakého roku je jízdárna zařazena na seznam národních kulturních památek?

ŘEŠENÍ

Práce s textovým a obrazovým materiálem

Jak se říkalo kostelíku, podle kterého získaly Světce svůj název?

Kostelík Čtrnácti svatých pomocníků v nouzi

Kdo přivedl paulánské mnichy do Světců?

Jan Filip Husmann

V jakých letech probíhala rekonstrukce jízdárny?

2000–2011

Jak daleko a jakým směrem se nachází Světce?

2 kilometry západně od středu města Tachova

Kdo zahájil v roce 1857 stavbu romantického zámku na Světcích?

Alfred I. Windischgrätz.

Od jakého roku je jízdárna zařazena na seznam národních kulturních památek?

1.7. 2010

6.12 Návrh výletu pro žáky 5. ročníku do Bärnau

Jak již bylo řečeno v teoretické části diplomové práce, Bärnau je maloměstěčko rozkládající se v německém příhraničí vzdálené cca 20 km západně od Tachova. Bärnau je významné svou bohatou historií. Jeho dominantou je historický park, který přes letní sezónu navštíví stovky lidí. Jelikož jsem měla možnost historický park navštívit, mohu výlet do Bärnau žákům vřele doporučit. Park je otevřen od března do listopadu. Výlet s žáky 5. ročníku je vhodné realizovat v období od dubna do června, kdy je teplé počasí. V Bärnau je také možnost občerstvení. Nachází se zde restaurace a cukrárna. Žáci si zde mohou dát např. zmrzlinu nebo osvěžující nápoj.

Plán výletu do Bärnau:

Časová dotace: 5 vyučovacích hodin

7:45 sraz před školou

8:00 odjezd

8:30 příjezd do Bärnau

8:45 – 10:45 – návštěva historického parku

10:50 – 11:50 – občerstvení

12:00 – odjezd

12:30 – příjezd ke škole

12:32 – 12:35 – zhodnocení výletu

Výletu se může zúčastnit jedna nebo více 5. tříd.

Průběh výletu:

Žáci 5. ročníku se sejdou 7:45 před školou. Učitel zkontroluje přítomnost všech žáků, společně pak nastoupí do autobusu a v 8.00 odjíždí do stanoveného cíle – Bärnau. Po příjezdu do cíle zakoupí učitel žákům vstupenku do muzea a historického parku. Následně tak společně vstoupí do historického parku – tzv. archeoparku. Záleží na učiteli, zda-li dá žákům v areálu rozchod, aby si areál prošli sami nebo se budou po parku pohybovat

společně jako skupina. Vzhledem k tomu, že někteří žáci nehovoří německy a je pro ně obtížné porozumět německému výkladu či publikacím v němčině, volila bych raději společnou procházku po parku s českým výkladem. Velkou výhodou je učitel se znalostí němčiny. Žáci 5. ročníku postupně procházejí archeoparkem a navštěvují postupně jednotlivá středověká stavení. Na středověké atmosféře přidávají pohybující se lidé ve středověkém oblečení, kteří předvádějí různá středověká řemesla, středověké aktivity (např. lukostřelba), které místní pracovníci předvádějí veřejnosti. Návštěvníci si tato řemesla mohou dokonce vyzkoušet. Žáci mohou také vidět nábytek z období středověku, sáhnout si na něj. Žáci si zde mohou také prohlédnout nejrůznější archeologické nálezy. Až si žáci prohlédnou celý park, tak se se společně s učitelem přesunou do cukrárny, která se nachází v areálu historického parku. Žáci mají hodinu na občerstvení a poté se všichni odeberou do autobusu a odjíždějí zpátky do Tachova. V případě času, zhodnotí učitel s žáky celý výlet. Jak se jim tento výlet do Bärnau líbil, zdali by historický park znovu navštívili, popřípadě co se jim nelíbilo a proč.

METODICKÝ LIST

Tabulka 12: Metodický list k aktivitě 12

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Výlet
Název aktivity	Zpátky do středověku
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	středověk, řemeslo, osada, obydlí
Časová dotace	5 vyučovacích hodin
Jazyk	český jazyk
Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	Fixační, individuální, skupinová
Organizační formy práce:	hromadná
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s

	historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	žádné
Návrh hodnocení:	ústní zhodnocení dne
Zdroje:	https://www.plzen.cz/spacir-po-zlate-ceste-z-tachova-do-barnau/ https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3a/Historick%C3%BD_park_B%C3%A4rnau-Tachov_-_%C5%BEivot_ve_st%C5%99edov%C4%9Bku.jpg https://www.geschichtspark.de/cs/informace-pro-navstevniky/vyuka-v-muzeu/

6.13 Návrh exkurze tachovského zámku s žáky 5. ročníku

Návštěva Windischgrätzů

S žáky 5. ročníku je možné v rámci vyučování navštívit dominantu našeho města – tachovský zámek. Již od roku 2014 byl zámek zpřístupněn široké veřejnosti a žákům škol.

Plán návštěvy tachovské zámku:

Časová dotace: 3 vyučovací hodiny

Návštěvníkům jsou zpřístupněny dva prohlídkové okruhy, které mohou navštívit. První okruh se nachází v pravém křídle zámku (v přízemí), kde si žáci prohlédnou stálou expozici týkající se historie města. V prvním patře pak navštíví prohlídkový okruh, který je zařízen v duchu šlechtického rodu Windischgrätzů, který na přelomu 19. a na počátku 20. století obýval tachovský zámek. Vstup do přízemí zámku je zdarma. Vstup do 1. patra je už zpoplatněn. Prohlídka trvá cca 45 minut, během kterých projdou žáci všemi zpřístupněnými komnatami (místnostmi), které jsou zařízeny v reprezentativním duchu. Během výkladu kastelána se žáci dozví základní

rozdíl mezi hradem a zámek. V přízemí zámku zhlédnou žáci základy hradní věže z dob Přemysla Otakara II. a různé modely podoby hradu ve 13. století, ale také modely zámku na počátku 19. století. Žáci se přesunou do druhého reprezentativního patra, kde navštíví zámeckou kapli, žlutý salonek, spojovací chodbu, růžovou chodbu a obřadní místnost města Tachova. Odtud půjdou do knihovny a pracovny a následně projdou loveckou chodbou do jídelny, která je zároveň poslední zpřístupněnou místností. Celou prohlídkou je provede kastelán Pavel Voltr.

6.13.1 Hradozámecké noci (Akce pořádaná na tachovském zámku)

Každoročně se koná na tachovském zámku kromě svateb také mnoho akcí pořádaných pro širokou veřejnost. Hlavními účastníky jsou zejména žáci 5. ročníků, ale i vyšších ročníků základní školy Hornické, kteří se zapojují do různých scének a divadelních představení spojených s tachovskou historií. Jedna z nejčerstvějších akcí, kterou bych ráda zmínila, se konala na tachovském zámku ke konci roku 2019. Tato akce nese název Hradozámecké noci a koná se každoročně na tachovském zámku. Tachovský zámek vrátila do doby, kdy tento zámek obýval šlechtický rod Windischgrätzů. Žáci ukázali veřejnosti, jaké oblečení se v této době nosilo, jak stolovali Windischgrätzové a jak se bavili.

METODICKÝ LIST

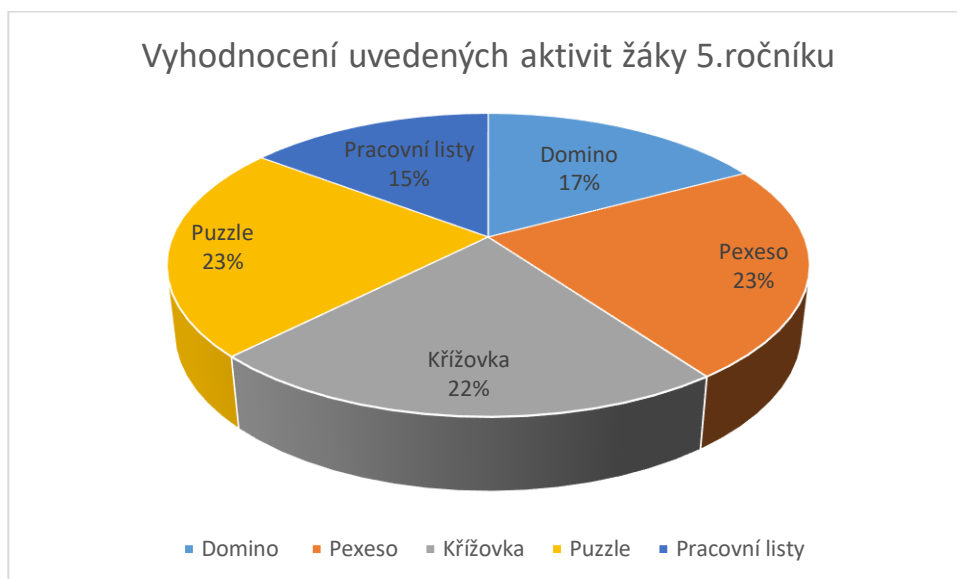
Tabulka 13: Metodický list k aktivitě č. 13.

Autor	Petra Topitschová
Vyučovací předmět	Vlastivěda
Typ vzdělávání	Základní
Stupeň vzdělávání	1
Ročník	5.
Aktivita	Exkurze
Název aktivity	Návštěva Windischgrätzů
Téma aktivity	Regionální historie (Historie mého města)
Klíčová slova	středověk, zámek, hrad, dobové vybavení
Časová dotace	3 vyučovací hodiny
Jazyk	český jazyk

Motivace	zpestření výuky, jednička za aktivitu
Typ vyučovacích hodin:	Fixační
Organizační formy práce:	Hromadná
Cíl projektového dne:	Prohloubení vlastivědných znalostí žáků 5. ročníku hravou formou. Žák dané znalosti z předmětu s historií města Tachova, využívá dosavadní znalosti z oblasti historie k plnění úkolů z jednotlivých předmětů.
Pomůcky:	Žádné
Návrh hodnocení:	ústní zhodnocení exkurze
Zdroje:	Všechny uvedené fotografie interiéru zámku – autor: Archiv MKS – Pavel Voltr Fotografie z akce na tachovském zámku – autor: Mgr. Petra Braunová

7 Výzkum

Graf 1: Vyhodnocení uvedených aktivit žáky 5. ročníku

Graf 2: Vyhodnocení uvedených aktivit žáky 5.ročníku

Obrázek 1: Ukázka vyplněného závěrečného testíku žákem 5. třídy (naučná vycházka).

ZÁVĚREČNÝ TESTÍK

1. Z jakého století pochází první zmínka o městě Tachově?
a) 14. stol. b) 9. stol. c) 12. stol.

2. Kým bylo město Tachov v roce 1945 osvobozeno?
a) Americkou armádou b) Sovětskou armádou c) Polskou armádou

3. Kolik bran chránilo město Tachov ve středověku?
a) 5 b) 3 c) 2

4. Jak se nazývá památník, který je věnován obětem pochodu smrti za 2. světové války?
mahyla

5. Ve které části města se nacházela synagoga?
b) v jižní části b) ve východní části c) v severní části

6. Jak se nazývá nejstarší stavba v Tachově pocházející z roku 920?
a) Tachovský mlýn b) Kostel sv. Václava c) Klášter karmelitánů

7. Kde se nachází sousoší Poslední večeře Páně?
a) Chrám Nanebevzetí Panny Marie b) tachovský zámek
c) Klášter a kostel sv. Máří Magdalény

Obrázek 2: Ukázka vyplněného závěrečného testíku žákem 5. třídy (naučná vycházka).

8. V jakém architektonickém slohu je postaven Chrám Nanebevzetí Panny Marie?
a) v románském b) v gotickém c) v renesančním

9. Který šlechtický rod se zasloužil o radikální přestavbu tachovského hradu na zámek?
X

10. Ve kterém roce se odehrála bitva u Tachova?
1427

Obrázek 3: Ukázka vyplněného dotazníku žákem 5. ročníku (naučná vycházka).

DOTAZNÍK

Líbila se ti dnešní vlastivědná vycházka?
ANO

Proč se ti vlastivědná vycházka líbila/nelíbila.
vyhládla u lesky, líbila se mi práce s mapou

Která aktivita tě bavila nejvíce a proč?
hledání v mapě - je to vždy zajímavé
luštěm - je to zábava

Přišla ti dnešní vycházka užitečná?
ANO

Co zajímavého ses během vycházky dozvěděl/a?
o kostkách se mi to líbilo
o motocykle
o humanovnělně - říši se mi líbilo

Obrázek 4: Ukázka vyplněného pracovního listu žáky 5. ročníku (naučná vycházka).

Skupina číslo 1 Členové skupiny: Barla
Blaha
Čalca
Bamita

PRACOVNÍ LIST

BĚHEM VYCHÁZKY POSTUPOJTE DLE JEDNOTLIVÝCH ÚKOLŮ.

1. Vezměte si před sebe plánek města Tachova a vyhledejte na něm vaši školu. Budovu školy obkreslete zelenou barvou.

Rozluštěte danou přemýčku a správně vylouštěnou ji přepište na linku.
DETEJ AN LYHUOM Jdiš na Možku

Přemýčka odkazuje na místo, které také navštívíme v rámci naší vycházky jako první.

Vezměte si plánek a najděte na ní místo, kde je prázdný kroužek a napište do něj číslo 1.

RAZÍTKO:

2. Na základě těchto indicií uhadněte, které místo navštívíme dále během dnešní vycházky. Dané místo najdi naplárku do příslušného kroužku napiš číslo 2.

- osvobození
- 2. května 1945
- americká armáda
- křídla

RAZÍTKO:

Obrázek 5: Ukázka vyplněného pracovního listu žáky 5. ročníku (naučná vycházka).

RAZÍTKO:

5. Jaká památka se vám vybaví na základě těchto pojmů? Napište na linku.

- Husmann
- strašidla
- kolo
- voda

Plurmannova mlýnská

RAZÍTKO:

Napište název další památky, kterou si nyní půjdeme prohlédnout.

ránské

RAZÍTKO:

6. Právě se nacházíme v bývalém ghettu, jehož dominantou byla synagoga. Vyznačte bývalé ghetto na plánu.

judovská synagoga

RAZÍTKO:

Která památka je na plánu jako poslední? Napište jí na prázdnou linku.

muzeum

RAZÍTKO:

Obrázek 6: Ukázka vyplněného pracovního listu žáky 5. ročníku (naučná vycházka).

Vyhleďte přesmyčku:

TÝVSA CLVÁVA Traby Václav

K jaké památce odkazuje tato přesmyčka? Napište na volnou linku.

X

Doplňte číslo 3 do příslušného kroužku na vašem plánu.

RAZÍTKO:

3. Pojmenujte památku v gotickém stylu, kterou navštívíme za chvíli.

Kostel sv. Marie

Doplňte číslo 4 do příslušného kroužku na vašem plánu.

RAZÍTKO:

4. Jak se nazývá ulička, která vede od této památky k Husitské ulici? Název napište na prázdnou linku.

kerava

Najděte tuto ulici na plánu a vyznačte ji červeně.

RAZÍTKO:

Na základě mapky určete, kterou památku navštívíme nyní. Napište jí na linku.

Mlyn

8 Závěr

Na základě výzkumu bylo stanovených cílů dosaženo. Výzkum prokázal, které z aktivit uvedených v diplomové práci, jsou pro žáky nejzajímavější, a které určitě mohou učitelé základních škol 1. stupně zařazovat do své výuky vlastivědy s vědomím, že výuka nebude pro žáky stereotypní, nudná a zároveň si žáci rozšíří své obzory z historie města, kde navštěvují základní školu. Diplomová práce je určena tedy pro učitele základních škol, kteří hledají inspiraci do výuky vlastivědy. Je zaměřena na místní historii, které není věnována ve výuce patřičná pozornost a která je zároveň propojena s příslušnými aktivitami související s místní historií, v případě této práce s městem Tachovem. Aktivity jsou koncipovány tak, aby byly realizovatelné ve školním prostředí, ale také mimo něj. Dílčí aktivity nejsou fyzicky náročné. Jsou přizpůsobeny omezeným časovým možnostem, které jsou stanoveny, ale také úrovní dosavadních znalostí žáků 5. ročníku. Velkou výhodou je, že lze do těchto aktivit zapojit i žáky se specifickými poruchami učení či hyperaktivní žáky a zaujmout jejich pozornost. Provedený výzkum na základní škole v 5. ročnících prokázal, že aktivity byly pro žáky velkým přínosem a zároveň zpestřením jindy tradiční výuky vlastivědy. Výzkum probíhal na základě určitého (náhodného) vzorku žáků 5. ročníku. Tito žáci si vyzkoušeli jednotlivé aktivity uvedené v diplomové práci. Výsledek výzkumu ukazují grafy (viz graf č.1, viz graf č.2). Výzkum byl sestaven a následně vyhodnocen na základě hodnocení každého jednotlivého žáka, který byl do výzkumu zapojen. Nutno podotknout, že aktivity jsou variabilní a dají se přizpůsobit potřebám učitele. Lze je také využít v rámci jakéhokoliv historického tématu, které učitel s žáky probírá. Všechny metody zkoumání, které byly při výzkumu využity, se osvědčily. Na konci aktivit byl žáci dotazování prostřednictvím dotazníku (viz příloha), který detailněji odhalil pocity, které žáci při aktivitách a bezprostředně po nich zažívali. Dotazník byl koncipován formou otevřených otázek, kdy měli žáci prostor vyjádřit svůj názor. Tato forma zkoumání je na základě vlastní zkušenosti velice přínosná, jak pro učitele, tak pro žáky. Učitel se na základě dotazníku dozvídá mnoho užitečných informací, které mu slouží jako zpětná vazba při dalším plánování

výuky, ale je přínosné také pro žáky a to zejména proto, že se učí vyjádřit svůj názor písemnou formou. Dotazník se v praxi velmi osvědčil a doporučila bych ho i nadále využívat při jakémkoliv získávání informací. Někteří žáci 5. ročníků byli dotazováni také formou interview (učitel – žák), kdy žáci otevřeně pohovořili o výuce vlastivědy, o jejich hodnocení a o aktivitách, které se jim líbily a z jakého důvodu. Z pozice učitele, který připravoval a následně realizoval aktivity, mohu říci, že určité aktivity jsou náročnější na přípravu. Před samotnou realizací je důležité si promyslet, v jaké fázi hodiny zařadit danou aktivitu a v jakém počtu jí realizovat. Co se týká průběhu, všechny aktivity se z mého pohledu vydařily. Žáci byli po celou dobu soustředění a navzájem spolu kooperovali. Na základě výzkumu a kladného hodnocení žáků, bych doporučila vyučujícím vlastivědy, aby se nebáli experimentovat, vymýšlet nové aktivity a zařazovat je tak do výuky.

Summary

The thesis is based on the history of town Tachov and a small German town called Bärnau. It is connected with didactic and thematic designed activities which can be implemented into the lessons with pupils of fifth grade and which is usually taught at primary school within the history lessons. The main aim of the thesis is to inspire teachers of primary schools to use these forms and methods of learning, which obviously contribute to increase the quality of teaching process and at the same time to connect the pupils more with the local history to which is not paid much attention. Individual activities serve as a reservoir for didactic activities that can be used as an inspiration to the teaching of patriotic science. These activities will largely revive teaching, encouraging pupils to continue working in class. Thus, the class of patriotic science is not stereotypical, and at the same time pupils learn the history of their city in a playful form. Thanks to these activities, pupils learn to work independently, in pairs or groups and then collaborate in them. The attachment also includes a questionnaire and an evaluation (see charts) of the activities for pupils of the fifth grade. On the base of the implemented survey was found out, that the most favourite activity among the pupils was puzzle (Tazlíky), Taxeso and The King of History – social board game.

Prameny a literatura

- 1.) GALLUS, Pavel - František Černochoch. *Tachov/Tachau*. Přeložila Věra Ebelová Plzeň: NAVA ve spolupráci s Městským úřadem Tachov, 1996.
- 2.) JÍLEK, Tomáš – Naděžda MORÁVKOVÁ. *Vlastivěda česko-bavorského pohraničí: příroda, kulturní památky v historických souvislostech, současnost, regiony = Heimatkunde der tschechisch-bayerischen Grenzregion : Natur, Kulturdenkmäler im historischen Kontext, Gegenwart, Regionen*. Plzeň: ViaCentrum s.r.o. pro Západočeskou univerzitu v Plzni, 2015. ISBN 978-80-261-0557-2.
- 3.) JÍLEK, Tomáš. *Kapitoly z historie západních Čech: od pravěku do současnosti*. V Plzni: Západočeská univerzita, Ústav celoživotního vzdělávání, 2010. ISBN 978-80-7043-910-4.
- 4.) Kulturně vzdělávací prospekt vydaný městem Tachov ke Dnům evropského dědictví. MKS Tachov, 8. 9. 2001.
- 5.) Kulturně vzdělávací prospekt vydaný městem Tachov ke Dnům evropského dědictví, 15. 9. 2007. MKS Tachov.
- 6.) METLIČKA, Milan – Tomáš, BERNHARDT. *Archeologie západních Čech*. V Plzni: Západočeské muzeum, p.o., 2010-. ISBN 978-80-7247-109-6. ISSN 1804-2953.
- 7.) Informační tabule bitvy u Tachova u památníku Vysoká v Tachově. MKS Tachov.
- 8.) HELMICOVÁ, ŠÁRKA – GEBHART, JAN. *Přežili svou smrt – pochody smrti*. Český svaz bojovníků za svobodu. Praha. 11.1. 2005.
- 9.) Odkaz k obrázku č.73 (BINKOVÁ, Adriena, Daniela BURIÁNKOVÁ, Jan KAMRLA, Gabriela KOMŮRKOVÁ, Lenka SAKAŘOVÁ, Jana SOCHOROVÁ a Irena ŠLAHŮNKOVÁ. *Hravá vlastivěda 5*. 3. vydání. Praha: Taktik International, 2016. ISBN 978-80-7563-033-9.)
- 10.) KUMPERA, Jan - Viktor VIKTORA. *Západní Čechy od A do Z: historie, památky, příroda*. 2. rozš. a přeprac. vyd. (v nakladatelství Beta první). Praha: Beta-Dobrovský a Ševčík, 2003. ISBN 80-7291-068-x. ISBN 80-7306-060-4.
- 11.) HORÁČEK, Matouš. *Procházka středověkým Tachovem (pracovní list)*. Tachov: Muzeum Českého lesa, p.o. 2015.
- 12.) PROCHÁZKA, Zdeněk. *Světce u Tachova (propagační letáček)*. Domažlice: Nakladatelství Českého lesa pro město Tachov, 2015.
- 13.) Kolektiv autorů. *Český les: příroda, historie, život*. Praha: Miloš Uhlíř – Baset, 2005. s. 449. ISBN 80-7340-065-0.
- 14.) POLACHOVÁ, Miluše. *Výtvarný obraz – 9.třída*. Kalendář ZŠ Hornická, 2017.
- 15.) FUČÍKOVÁ, Renáta. *Karel IV.: ilustrovaný život a doba*. Praha: Práh, 2016. ISBN 978-80-7252-608-6
- 16.) KUMPERA, Jan. *Západní Čechy: historie a kulturní památky*. Plzeň – Radobyčice: Střední soukromá škola cestovního ruchu, 1994.

- 17.) VÁLKOVÁ, Veronika: *Kouzelný atlas: Tereziánské ghetto – Tajemný vlak do neznáma*. Praha: GRADA, 2013. ISBN 978-80-247-4761-3.
- 18.) PROCHÁZKA Zdeněk – fa. Český Západ, Karlovy Vary. *Tachov (propagační leták)*. Město Tachov, 1999.
- 19.) MAUTNEROVÁ, Alena. *Tachovské listy (neprodejné)*. Tachov – MKS, 2015.
- 20.) LUDVÍK, Miroslav – Matouš, HORÁČEK, JIRÁNEK, Květoslav – Alexandra, HRUŠKOVÁ, KAŠPAROVÁ, Markéta – Antonín, HŘÍBAL, ŠTROBL, Slavomír – archiv měst a obcí okresu Tachov, *Tachovsko – krajinou Českého lesa za poznáním, sportem i relaxací*. Rada cestovního ruchu okresu Tachov, 2015.
- 21.) NĚMEC, Miloš. *Husitský vůz dorazil také do okresního města*. Tachovský deník (novinový článek). Tachov, 11.5. 2009.
- 22.) RŮŽIČKA, David. *Třicetiletá válka sužovala také Tachov s hradem*. Tachovský deník (novinový článek). Tachov, 5.11. 2008.
- 23.) DEKOJ, Emilián. *Tachov a okolí*. Propagační tvorba Praha pro Okresní úřad v Tachově. Praha, 31.1. 1992. ISBN 80-85386-46-1.
- 24.) <https://www.enjopyilsen.cz/soubory/HistorickyPark/HistorickyPark-mapa.jpg>
- 25.) <https://www.jta.org/wp-content/uploads/2014/08/Alfred-Grotte.jpg>
- 26.) <https://dagmarzokova.cz/tachov-moje-mesto-a-jeho-historie/>
- 27.) <https://www.archiweb.cz/Image/zpravy/2014/07/synagoga-rabinsky.jpg>
- 28.) https://sites.google.com/a/goas.cz/goas/_/rsrc/1421410985783/projekty/Comenius/cojezlatacesta/zlata_cesta-mapa.jpg
- 29.) <http://media.archeologicky-atlas.cz.s3.amazonaws.com/production/image/2015/03/31/20/29/37/965/file.jpghttps://www.geschichtspark.de/cs/informace-pro-navstevniky/vyuka-v-muzeu/>
- 30.) <http://www.prehistorickyodkaz.cz/tachovien/tachovien.htm#Kde%20zaci>
- 31.) <http://www.tachov.cz/nejstarsi-historie-mesta-2877.html>
- 32.) <http://www.tachov.cz/mesto-za-premyslovcu.html>
- 33.) <http://www.tachov.cz/mesto-ve-14-stoleti.html>
- 34.) <http://www.tachov.cz/16-stoleti-2872.html>
- 35.) <http://www.jizdarna-svetce.cz/knizeci-rod-windischgratzu-historie-informace-jizdarne.html>
- 36.) <http://natura.baf.cz/natura/1995/11/9511-4.html>
- 37.) https://cs.wikipedia.org/wiki/Okres_Tachov#Pam.C3.A1tky
- 38.) <https://cs.wikipedia.org/wiki/Tachov>
- 39.) <http://www.zamektachov.cz/historie.html>
- 40.) <https://tachovsky.denik.cz/galerie/foto.html?mm=husitske-slavnosti-prilakaly-tisice-navstevniku-29-29-d170806gqzf130&back=1007128157-2379-53&photo=1>
- 41.) <https://www.tachov-mesto.cz/tachovsky-zamek.html>
- 42.) <https://promuze.blesk.cz/galerie/historie/483195/karel-iv-podle-historicky-nevera-alkohol-a-korupce?foto=4>
- 43.) <http://www.zlatyorel.eu/historie-domu.html>
- 44.) <https://tachovsky.denik.cz/galerie/novou-zed-a-vstupni-branu-ziska-stary-zidovsky-hrbitov-v-tachove.html?photo=2&mm=6554448>
- 45.) https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/foto-pul-tisicileti-stara-bozi-muka-dostala-novou-vyzdobu-20180401.html

- 46.) <http://www.tachov.cz/husitstvi.html>
- 47.) <https://en.wikipedia.org/wiki/Tachov#Sv%C4%9Btce>
- 48.) <https://www.drobnepamatky.cz/node/22619>
- 49.) <https://www.planstichodove.cz/fotoalbum/pohranicni-straz/pp-1-nb---ps-snb-9600/hosek-kasarna-7.-roty-tachov-tabakovka--delta-.html>
- 50.) <https://hasicitachov.estranky.cz/fotoalbum/historie-hasicu-tachov/25.-vyroci-zalozeni-hasicu-1897.html>
- 51.) <https://plzensky.denik.cz/z-regionu/prezil-jsem-ale-v-troskach-ubytovny-zustalopet-kamaradu-20141215-kigw.html>
- 52.) https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/fotografie-ctenaru-odkryvaji-historii-tachovska.html
- 53.) https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/tragicky-13-prosinec-1973-vybuch-ubytovny-v-tachove-si-vyzadal-padesat-obeti-201.html
- 54.) <http://www.historickasidla.cz/redakce/index.php?dr=1795&xuser=&lanG=cs>
- 55.) <https://mapio.net/pic/p-8014801/>
- 56.) https://www.czregion.cz/tachov-jizdarna-svetce-letecky-pohled-obr?size=_original
- 57.) https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/57/Tachov%2C_tab%C3%A1kov%C3%A1_tov%C3%A1rna.jpg
- 58.) <https://www.i60.cz/clanek/detail/14172/karel-iv-cisar-rimsky-a-kral-cesky-otec-vlasti>
- 59.) <https://plzen.rozhlas.cz/stale-nepristupny-je-pamatnik-mohyla-v-tachove-duvodem-je-jeho-havarijni-stav-7760493#&gid=1&pid=4>
- 60.) https://www.irozhlas.cz/veda-technologie/historie/mistr-jan-hus-upaleni-kostnice-upaleni_1907060801_pj
- 61.) <https://www.pamatkopin.cz/pamatky/pamatka/700-plzensky-kraj/okres-tachov/tachov/3573-frantiskansky-klaster-s-kostelem-sv-mari-magdaleny>
- 62.) <https://www.dopenzionu.cz/tachov/penzion-revis-tachov-22937/>
- 63.) <https://www.pinterest.com/pin/311381761723933940/>
- 64.) <https://bandzone.cz/fan/husmann?at=gallery&ii=1040480>
- 65.) <http://www.knihovnakv.cz/obrazy-ze-zivota-karla-iv-p535.htm>
- 66.) <https://blogadmin.idnes.cz/blog/3438/148910/karlstejn.jpg>
- 67.) <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1008546862-sumnamesta/208522162350006-sumny-tachov/>
- 68.) <https://www.historickasidla.cz/dr-cs/709-kostel-sv-vaclava.html>
- 69.) https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a9/Tachov%2C_kostel_Nanebevzet%C3%AD_Panny_Marie.JPG
- 70.) <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/barokni-zamek-tachov>
- 71.) <https://www.novinky.cz/cestovani/tipy-na-vylety/clanek/generaluv-splneny-senjizdarna-svetce-je-cesky-unikat-40294629>
- 72.) <https://www.pamatkopin.cz/pamatky/pamatka/700-plzensky-kraj/okres-tachov/tachov/3572-zamecky-mlyn-v-tachove-cp-308>
- 73.) <http://www.turistickelisty.sportovnilisty.cz/pozice-1-top/na-norimberske-stezce-lezi-hrazene-mesto-tachov/?style=mobile>
- 74.) [https://www.google.com/search?q=bo%C5%BE%C3%AD+muka+tachov&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=cqmLVAsRIYBmbM%253A%252CjSfMmDC5tjGrM%252C_&vet=1&usg=AI4_-kQSYYPpGQelbxpoz7HZVzhdmEVHg&sa=X&ved=2ahUKEwiq8J_628zoAhVNNOWKHTIJCfoQ9QEwA3oECAoQFg#imgrc=cqmLVAsRIYBmbM:\(https://www.pamatkovykatalog.cz/bozi-muka-15259190\)](https://www.google.com/search?q=bo%C5%BE%C3%AD+muka+tachov&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=cqmLVAsRIYBmbM%253A%252CjSfMmDC5tjGrM%252C_&vet=1&usg=AI4_-kQSYYPpGQelbxpoz7HZVzhdmEVHg&sa=X&ved=2ahUKEwiq8J_628zoAhVNNOWKHTIJCfoQ9QEwA3oECAoQFg#imgrc=cqmLVAsRIYBmbM:(https://www.pamatkovykatalog.cz/bozi-muka-15259190))
- 75.) <https://www.plzen.cz/lidova-zboznost-na-plzensku-ve-zdech-muzea/>
- 76.) <https://cs.wikipedia.org/wiki/Windischgr%C3%A4tzov%C3%A9>
- 77.) https://tachovsky.denik.cz/zpravy_region/tachovska-synagoga-by-letos-slavila-stolet-od-zasveceni-20120908.html
- 78.) <https://www.kudyznudy.cz/aktivity/mohyla-obetem-pochodu-smrti>
- 79.) <http://www.prehistorickyodkaz.cz/tachovien/tachovien.htm>
- 80.) <https://www.obi.cz/dekoracni-sterky-a-kamenne-drte/lomovy-kamen-yellow-sun-32-mm-45-mm-25-kg-pytel-svetle-bezovy/p/5268636>
- 81.) <https://www.zlatacesta.cz/o-nas/historie-zlate-cesty/historicka-trasa-zlata-cesta/>

Příloha

Seznam příloh

Obrázek 1: Ukázka vyplněného závěrečného testíku žákem 5. třídy (naučná vycházka).	56
Obrázek 2: Ukázka vyplněného závěrečného testíku žákem 5. třídy (naučná vycházka).	56
Obrázek 3: Ukázka vyplněného dotazníku žákem 5. ročníku (naučná vycházka).	57
Obrázek 4: Ukázka vyplněného pracovního listu žáky 5. ročníku (naučná vycházka).	57
Obrázek 5: Ukázka vyplněného pracovního listu žáky 5. ročníku (naučná vycházka).	58
Obrázek 6: Ukázka vyplněného pracovního listu žáky 5. ročníku (naučná vycházka).	58
Obrázek 7: Mapa České republiky (Tachov – Bärnau).	IV
Obrázek 8: Tachov ve středověku.	IV
Obrázek 9: Alfred Grotte.	V
Obrázek 10: Rabínský dům a synagoga.	V
Obrázek 11: Mapa, která ukazuje kudy vedla Zlatá cesta.	VI
Obrázek 12: Úvoz Zlaté cesty.	VI
Obrázek 13: Tachovský zámek v roce 1967.	VII
Obrázek 14: Husitské slavnosti.	VII
Obrázek 15: Plánek města Tachova, podle kterého se žáci 5. ročníku během vlastivědné vycházky orientují.	VIII
Obrázek 16: Lístičky s památkami.	XIV
Obrázek 17: Zaznamenávání plánu do města Tachova	XV
Obrázek 18: Rozdělování jednotlivých žáků do skupiny na základě losování.	XV
Obrázek 19: Žáci 5. ročníku pilně prohlížející historické fotografie, týkající se Mohyly...	XVI
Obrázek 20: Loutka, provázející žáky celou vycházkou.	XVI
Obrázek 21: Žáci bedlivě poslouchají výklad učitele k historii kostelíka Sv. Václava.	XVII
Obrázek 22: Vyplňování pracovních listů během vycházky.	XVII
Obrázek 23: Hledání erbu šlechtického rodu Windischgratzů.	XVIII
Obrázek 24: Zastávka u městských hradeb, kde si žáci čtou turistickou tabuli.	XVIII
Obrázek 25: Pózování žáka 5. ročníku před rabínským domem s židovskou jarmulkou.	XIX
Obrázek 26: Plnění jednotlivých aktivit všech žáků v muzeu Českého lesa.	XIX
Obrázek 27: Přivítání všech žáků v muzeu Českého lesa.	XX
Obrázek 28: Žáci 5. ročníku vyhledávají informace v přírodopisné části muzea.	XX
Obrázek 29: Závěr akce Pasování na rytíře.	XXI
Obrázek 30: Úvodní strana powerpointové prezentace	XXII
Obrázek 31: <i>Pohled z náměstí na současnou podobu věže kostela Nanebevzetí Panny Marie.</i>	XXII
Obrázek 32: Plán vlastivědného projektu.	XXIII
Obrázek 33: Vyučovací hodina českého jazyka.	XXIII
Obrázek 34: Vyučovací hodina českého jazyka.	XXIV
Obrázek 35: Vyučovací hodina českého jazyka.	XXIV
Obrázek 36: Vyučovací hodina českého jazyka.	XXV
Obrázek 37: Vyučovací hodina matematiky.	XXV
Obrázek 38: Vyučovací hodina matematiky	XXVI
Obrázek 39: Vyučovací hodina matematiky.	XXVI
Obrázek 40: Vyučovací hodina anglického jazyka.	XXVII
Obrázek 41: Vyučovací hodina anglického jazyka.	XXVII
Obrázek 42: Vyučovací hodina anglického jazyka.	XXVIII
Obrázek 43: Vyučovací hodina anglického jazyka.	XXVIII
Obrázek 44: Vyučovací hodina anglického jazyka.	XXIX
Obrázek 45: Vyučovací hodina anglického jazyka.	XXIX
Obrázek 46: Vyučovací hodina výtvarné výchovy.	XXX
Obrázek 47: Vyučovací hodina výtvarné výchovy.	XXX
Obrázek 48: Vyučovací hodina výtvarné výchovy.	XXXI
Obrázek 49: Vyučovací hodina hudební výchovy.	XXXI

Obrázek 50: King og history – 1. kolo.	XXXII
Obrázek 51: King of history – finále.....	XXXII
Obrázek 52: Karta s hracím polem.	XLI
Obrázek 53: Propagační letáček města Tachova – 1.strana.	XLII
Obrázek 54: Propagační letáček města Tachova – 2.strana.	XLII
Obrázek 55: Taxeso.	XLIII
Obrázek 56: Taxeso.	XLIII
Obrázek 57: Husmannovo domino.	XLIV
Obrázek 58: Husmannovo domino.	XLIV
Obrázek 59: Žák 5.třídy skládá Tazzlíky.	XLV
Obrázek 60: Složené Tazzlíky.....	XLV
Obrázek 61: Žáci skládají Tazzlíky.....	XLVI
Obrázek 62: Žáci 5. ročníku skládají Tazzlíky.	XLVI
Obrázek 63: Složené Tazzlíky, různé návrhy, které mohou žáci vytvořit.	XLVII
Obrázek 64: Četba vlastivědné literatury.	XLVII
Obrázek 65: Četba vlastivědné literatury.	XLVIII
Obrázek 66: Žákyně, které čtou novinový článek, týkající se města Tachova.....	XLVIII
Obrázek 67: Ukázka literatury, která je vhodná pro žáky 5. ročníku.....	XLIX
Obrázek 68: Ukázka obrázku, který mohou žáci nakreslit.....	LI
Obrázek 69:Fotografie zobrazující Hornickou ulici v Tachově.	LII
Obrázek 70: Fotografie zobrazující Náměstí republiky v Tachově.....	LII
Obrázek 71: Fotografie zobrazující čtvrť Starý Tachov.....	LIII
Obrázek 72: Fotografie zobrazující morový sloup a pohled na domy a kostel Nanebevzetí	LIII
Obrázek 73: Středověký testík.	LVI
Obrázek 74: Barnau – historický park.	LVII
Obrázek 75: Barnau – historický park.	LVII
Obrázek 76: Zbytky válcové věže v přízemí tachovského zámku.	LVIII
Obrázek 77: Stálá expozice v přízemí tachovského zámku.	LVIII
Obrázek 78: Stálá expozice v přízemí tachovského zámku.	LIX
Obrázek 79: Stálá expozice v 1. patře zámku.....	LIX
Obrázek 80: Další část expozice v přízemí tachovského zámku.	LX
Obrázek 81: Pracovna – 1. patro zámku.	LX
Obrázek 82: Žlutý salónek – 1. patro zámku.....	LXI
Obrázek 83: Přijímací chodba - 1. patro zámku.	LXI
Obrázek 84: Lovecká chodba – 1. patro zámku.....	LXII
Obrázek 85: Akce na zámku – Hradozámecké noci.....	LXII

Seznam grafů

Graf 1: Vyhodnocení uvedených aktivit žáky 5. ročníku.....	114
Graf 2: Vyhodnocení uvedených aktivit žáky 5.ročníku.....	114

Samotné přílohy

TEORETICKÁ ČÁST

Obrázek 7: Mapa České republiky (Tachov – Bärnau).

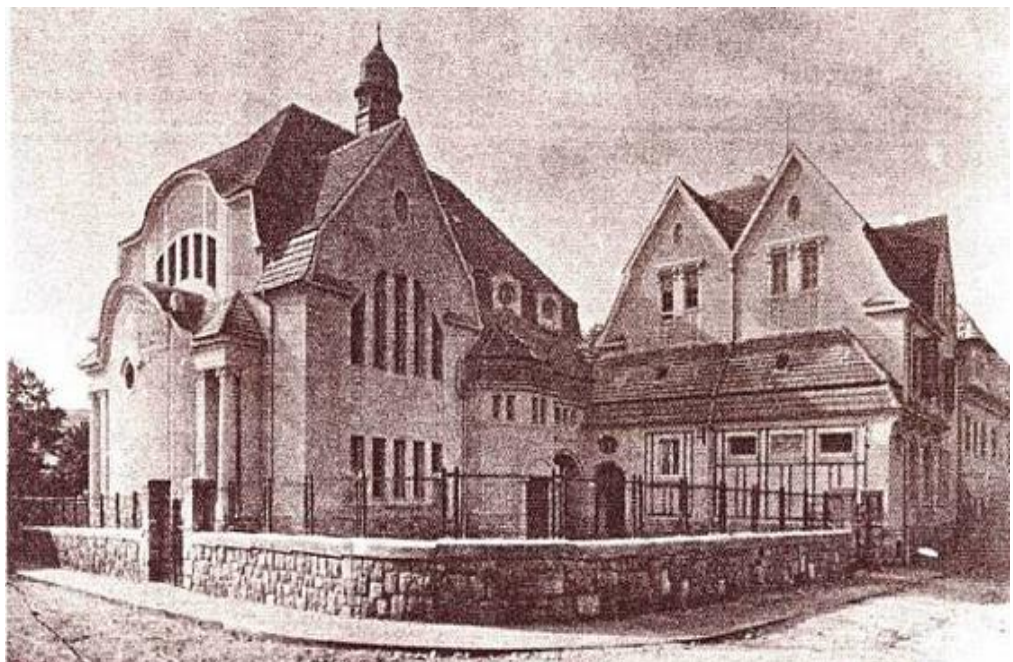
Obrázek 8: Tachov ve středověku.

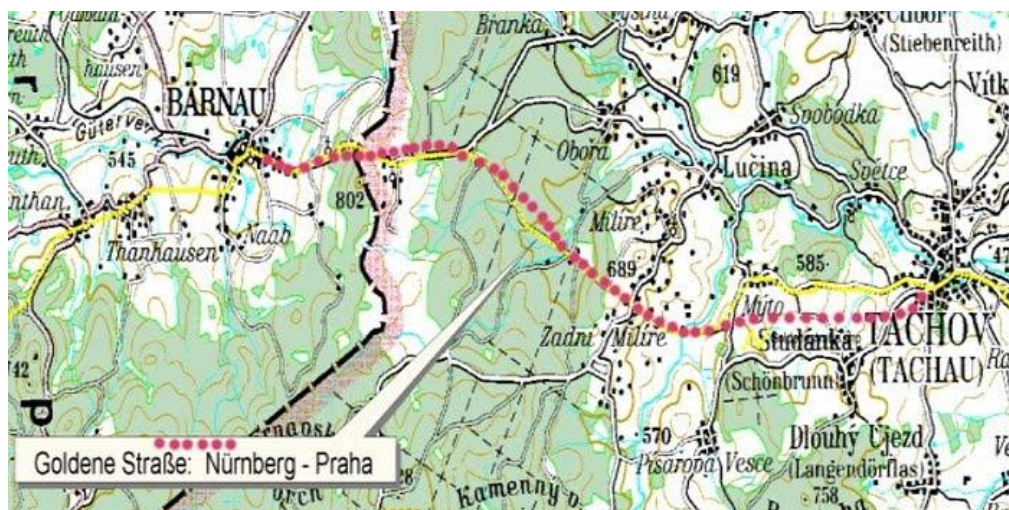
Obrázek 9: Alfred Grotte.

Obrázek 10: Rabínský dům a synagoga.

Obrázek 11: Mapa, která ukazuje kudy vedla Zlatá cesta.

Obrázek 12: Úvoz Zlaté cesty.

Obrázek 13: Tachovský zámek v roce 1967

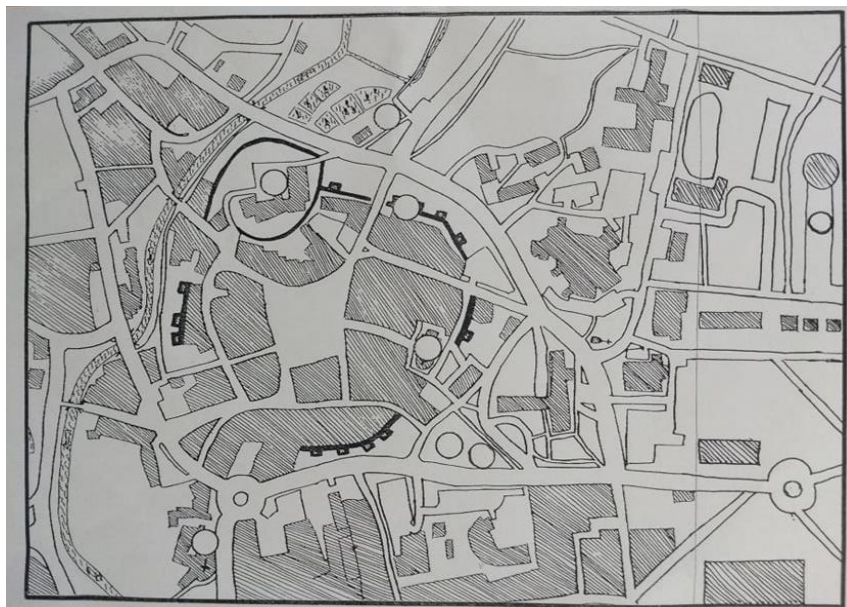

Obrázek 14: Husitské slavnosti.

PRAKTICKÁ ČÁST

Obrázek 15: Plánek města Tachova, podle kterého se žáci 5. ročníku během vlastivědné vycházky orientují.

Skupina číslo 1

Členové skupiny:

PRACOVNÍ LIST

BĚHEM VYCHÁZKY POSTUPOJTE DLE JEDNOTLIVÝCH ÚKOLŮ.

1. Vezměte si před sebe plánek města Tachova a vyhledejte na něm vaši školu. Budovu školy obtáhněte zelenou barvou.

Rozluštěte danou přesmyčku a správně vyluštěnou ji přepište na linku.

DETĚJ AN LYHUOM

Přesmyčka odkazuje na místo, které také navštívíme v rámci naší vycházky jako první.

Vezměte si plánek a najděte na ní místo, kde je prázdný kroužek a napište do něj číslo 1.

RAZÍTKO:

2. Na základě těchto indicií uhodněte, které místo navštívíme dále během dnešní vycházky. Dané místo najdi na mapě a do příslušného kroužku napiš číslo 2.

- osvobození
- 2. května 1945
- americká armáda
- křídla

RAZÍTKO:

Vyluštěte přesmyčku:

TÝVSA CLVÁVA

K jaké památce odkazuje tato přesmyčka? Napište na volnou linku.

Doplňte číslo 3 do příslušného kroužku na vašem plánu.

RAZÍTKO:

3. Pojmenujte památku v gotickém stylu, kterou navštívíme za chvíli.

Doplňte číslo 4 do příslušného kroužku na vašem plánu.

RAZÍTKO:

4. Jak se nazývá ulička, která vede od této památky k Husitské ulici?
Název napište na prázdnou linku.

Najděte tuto ulici na plánu města a vyznačte jí červeně.

RAZÍTKO:

Na základě plánu určete, kterou památku navštívíme nyní. Napište jí na linku.

RAZÍTKO:

5. Jaká památka se vám vybaví na základě těchto pojmů? Napište na linku.

- Husmann
- strašidla
- kolo
- voda

RAZÍTKO:

Napište název další památky, kterou si nyní půjdeme prohlédnout.

RAZÍTKO:

Právě se nacházíme v bývalém ghettu, jehož dominantou byla synagoga. Vyznačte bývalé ghetto v plánku.

RAZÍTKO:

Která památka je na plánku jako poslední? Napište jí na prázdnou linku.

RAZÍTKO:

DOTAZNÍK

Líbila se ti dnešní vlastivědná vycházka?

Proč se ti vlastivědná vycházka líbila/nelíbila.

Která aktivita tě bavila nejvíce a proč?

Přišla ti dnešní vycházka užitečná?

Co zajímavého ses během vycházky dozvěděl/a?

ZÁVĚREČNÝ TESTÍK

1. Z kterého století pochází první zmínka o městě Tachově?

- a) 14. stol. b) 9. stol. c) 12. stol.

2. Kým bylo město Tachov v roce 1945 osvobozeno?

- a) Americkou armádou b) Sovětskou armádou c) Polskou armádou

3. Kolik bran chránilo město Tachov ve středověku?

- a) 5 b) 3 c) 2

4. Jak se nazývá památník, který je věnován obětem pochodu smrti za 2. světové války?

5. Ve které části města se nacházela synagoga?

- a) v jižní části b) ve východní části c) v severní části

6. Jak se nazývá nejstarší stavba v Tachově pocházející z roku 920?

- a) Tachovský mlýn b) Kostel sv. Václava
c) Klášter karmelitánů

7. Kde se nachází sousoší Poslední večeře Páně?

- a) Chrám Nanebevzetí Panny Marie b) Tachovský zámek
c) Klášter a kostel sv. Máří Magdalény

8. V jakém architektonickém slohu je postaven Chrám Nanebevzetí Panny Marie?

- a) v románském b) v gotickém c) v renesančním

9. Který šlechtický rod se zasloužil o radikální přestavbu tachovského hradu na zámek?

10. Ve kterém roce se odehrála bitva u Tachova?

Obrázek 16: Lístečky s památkami.

Obrázek 17: Zaznamenávání plánu do města Tachova

Obrázek 18: Rozdělování jednotlivých žáků do skupiny na základě losování.

Obrázek 19: Žáci 5.ročníku pilně prohlížející historické fotografie, týkající se Mohyly.

Obrázek 20: Loutka, provázející žáky celou vycházkou.

Obrázek 21: Žáci bedlivě poslouchají výklad učitele k historii kostelíka Sv. Václava.

Obrázek 22: Vyplňování pracovních listů během vycházky

Obrázek 23: Hledání erbu šlechtického rodu Windischgratzů.

Obrázek 24: Zastávka u městských hradeb, kde si žáci čtou turistickou tabuli.

Obrázek 25: Pózování žáka 5. ročníku před rabínským domem s židovskou jarmulkou.

Obrázek 26: Plnění jednotlivých aktivit všech žáků v muzeu Českého lesa.

Obrázek 27: Přivítání všech žáků v muzeu Českého lesa.

Obrázek 28: Žáci 5. ročníku vyhledávají informace v přírodopisné části muzea.

Obrázek 29: Závěr akce Pasování na rytíře

Přílohy k aktivitě č.2.

Obrázek 30: Úvodní strana powerpointové prezentace

Obrázek 31: Pohled z náměstí na současnou podobu věže kostela Nanebevzetí Panny Marie.

Obrázek 32: Plán vlastivědného projektu.

**Tento projekt je plánován na
5 vyučovacích hodin.**

1. VH. – ČESKÝ JAZYK
2. VH. – MATEMATIKA
3. VH. – ANGLICKÝ JAZYK
4. VH. – VÝTVARNÁ VÝCHOVA
5. VH. – HUDEBNÍ VÝCHOVA
+ DALŠÍ AKTIVITY

Obrázek 33: Vyučovací hodina českého jazyka.

1. VH – Český jazyk

Literatura:
Četba tachovských pověstí: *Jak šunka zachránila Tachov*
O strašidelném mlýnu

Úkol: Vytvořte ve skupinách krátkou divadelní scénku na jednu z uvedených pověstí.

Obrázek 34: Vyučovací hodina českého jazyka.

Napiš slovo nadřazené související s tachovskou památkou:

A) kámen, bašta, obrana, brána _____
B) tmová koruna, válka, oběti _____

Napiš slova podřazená

A) zámek _____
B) jizdárna _____

Které slovo nepatří do řady a proč?

FRANTIŠKÁNI JEZUITÉ PAULÁNI KARMELITÁNI

Obrázek 35: Vyučovací hodina českého jazyka.

Doplňovací cvičení

a) Doplň ve cvičení vynechaná písmena.
b) Oprav v textu chyby.
c) V první souvětí v prvním odstavci urči základní skladební dvojice.
d) Ve slovníku cizích slov vyhledej význam zvýrazněného slova.

Obrázek 36: Vyučovací hodina českého jazyka

Pracuj dle zadání

Na začátku roku 1421 král Zikmund svěřil Tachov Jindřichovi z Metelska a připsal mu berní plátcovní z města. Zikmund byl přesvědčen, že jindřich dokáže uhájít důležitou pomezí pevnost v nadcházející válce. Krátce poté město oblehla vojska vedená Janem Žižkou, která již dobyla nedaleký Švamberk.

Žižkova vojska rychlým útokem obsadila předměstí. Vyděšení měšťané vyslali z obleženého města posla k Zikmundovi se žádostí o pomoc. Zikmund si byl vědom významu města a proto začal svá vojska přesunovat od Plzně. 15. ledna 1421 odeslal dopis vévodovi Jindřichu Landslužskému, aby se svým vojskem přispěchal Tachovu na pomoc na předměstí, kde tábořilo Žižkovo vojsko, vypukl požár, který způsobil husitům značné škody. Žižka se raději vyhnul střetu s početnějším Zikmundovým vojskem a od města odtáhl.

Obrázek 37: Vyučovací hodina matematiky.

2. VH – Matematika

Slovní úloha:

Král Karel IV. se narodil roku 1316. Českým králem se stal v roce 1346 a byl jím až do roku 1378. Kolik let bylo Karlovi IV. v době, kdy byl korunován českým králem? Kolik let uplynulo od Karlovi smrti?

Proveď zápis, výpočet a odpověď.

Obrázek 38: Vyučovací hodina matematiky

Úkol: Vypočítej průměr válcové věže, která byla vystavěna na hranolovém podkladu na místě dnešního zámku.

Poloměr válcové hradní věže je 2,5 metru. Jaký bude její průměr?
Výsledek převed' na centimetry.

Vymysli podobný příklad pro své spolužáky.

Obrázek 39: Vyučovací hodina matematiky.

72 : 9 =	9	S
6 x 6 =	90	G
42 : 6 =	27	Ā
54 : 9 =	8	W
15 x 2 =	41	T
81 : 9 =	16	R
150 : 2 =	7	N
18 x 3 =	36	I
28 : 7 =	30	I
14 x 5 =	75	C
30 : 6 =	4	G
4 x 4 =	6	D
9 x 3 =	54	H
82 : 2 =	5	R

TAJENKA: _____

Obrázek 40: Vyučovací hodina anglického jazyka.

3. VH – Anglický jazyk

Read and translate this article.

Světce

Světce is a complex, which includes three historical buildings. One of them is a monastery built in the 17th century. Josef II cancelled it and so in 1787 the Windischgrätzs bought it and rebuilt it as a castle. The castle, which was finished in 1700 went down, and nowadays we can see only some remain of the walls and a small tower. The last one is a riding hall from the time of romanticism, which was built in 1830. It is the second largest riding hall in Central Europe, right after the Viennese riding hall. Today it is still under a reconstruction and it is not open for the public yet. The only time, when you can visit this place is during the festival, when many concerts are arranged here.

Obrázek 41: Vyučovací hodina anglického jazyka.

Answer the questions

- 1.) Which place describe this article?
- 2.) Who have bought and rebuilt the castle in 1787?
- 3.) Why is the riding hall so significant?

Obrázek 42: Vyučovací hodina anglického jazyka.

Match these Czech words with English meaning.

továrna	riding hall
král	old
město	photo
zámek	war
hradby	factory
památky	king
mlýn	museum
historie	century
jízdná	mill
starý	chateau
fotografie	town
muzeum	history
století	sightseeing
válka	fortification

Obrázek 43: Vyučovací hodina anglického jazyka.

**What do you see?
Describe these two pictures.**

Obrázek 44: Vyučovací hodina anglického jazyka.

Obrázek 45: Vyučovací hodina anglického jazyka.

Watch this video and answer the questions.

<https://www.youtube.com/watch?v=8KnxStAopin4>

What is the text about?

Two images are shown side-by-side. The left image is a black and white photograph of a city in ruins, with rubble and damaged buildings. The right image is a color photograph of a memorial site. It features a dark stone monument with a plaque that reads "PAMĚŤ OBĚTEM VÝBOJE PLYNŮ V OJESKĚ KVALIFIKOVANÍ DNE 11. 12. 1944". The monument is surrounded by many red candles and flowers.

Obrázek 46: Vyučovací hodina výtvarné výchovy.

4. VH – Výtvarná výchova

Téma: Pohlednice z Tachova

Úkol: Navrhněte každý z vás vlastní originální pohlednici inspirovanou naším městem. Pohlednici můžete tvořit libovolnou technikou. Na konci hodiny si společně uděláme výstavu vašich pohlednic a vyhodnotíme tu nejvydařenější, která získá sladkou odměnu.

Obrázek 47: Vyučovací hodina výtvarné výchovy.

Obrázek 48: Vyučovací hodina výtvarné výchovy.

Obrázek 49: Vyučovací hodina hudební výchovy.

5. VH – Hudební výchova

Výklad učitele k tématu „*Středověká hudba*“.

Poslech historické hudby:

<https://www.youtube.com/watch?v=MmSp3jSjlk>
Tachovská fanfára

<https://www.youtube.com/watch?v=QTdRqIVkaxU>
Simcha Tachov hebrejské písně

<https://www.youtube.com/watch?v=KjyMCEds5cE>

Přílohy k aktivitě č.3.

Obrázek 50: King og history – 1. kolo.

Obrázek 51: King of history – finále.

King of history – otázky

1. Kdy se datuje první zmínka o tachovském hradisku?
2. Kde v Tachově můžeme dodnes vidět boží muka?
3. K čemu sloužila za socialismu budova dnešního obchodního centra Kaskády?
4. Zachvátil někdy v minulosti kostel Nanebevzetí Panny Marie požár?
5. Kým bylo město Tachov v roce 1945 osvobozeno?
6. Navštívil někdy Adolf Hitler Tachov?
7. Která unikátní památka se nachází 2 kilometry od Tachova?
8. Byl Tachov součástí Sudet za 2. světové války?
9. Kdo nechal postavit jízďárnu?
10. Jak se nazývá pověst, která zachránila tachovské před vyhladověním?
11. V jakém architektonickém slohu je postaven kostel Nanebevzetí Panny Marie?
12. Nachází se v Tachově dva židovské hřbitovy?
13. Jak zněl překlad názvu našeho města v němčině?
14. Nacházela se ve vašem městě někdy synagoga?
15. Došlo po válce v Tachově a okolí k odsunu Němců?
16. Jaká je nejstarší stavba v Tachově, která pochází z roku 920?
17. Co se dříve vyrábělo v budově dnešní DELTY?
18. K čemu sloužila tachovská jízďárna?
19. Jaké duchovní řády se během historie vystřídaly ve vašem městě?
20. Za vlády kterého českého krále byl v Tachově vybudován hrad s válcovou věží?
21. Nachází se ještě dnes v Tachově synagoga?
22. Jak se nazývá památník obětí pochodu smrti v Tachově?
23. V jaké architektonickém stylu je vystavěna modrá budova banky ČSOB na náměstí?
24. Měl kostel Nanebevzetí Panny Marie původně barokní věž?
25. Jaké využití měl zámek během druhé světové války?
26. Jak je dnes využita budova karmelitánského kláštera?
27. Procházela Tachovem zlatá stezka, po které kráčel mimo jiné i mistr Jan Hus?
28. Je možné vidět na tachovském zámku vyobrazený erb rodu Windischgrätzů?
29. Ve kterém roce proběhly první husitské slavnosti, které jsou tradicí dodnes?
30. Kolik bran ve středověku bránilo město Tachov?
31. Jaká událost spojená s Tachovem se stala roku 1427?
32. Jak se dnes nazývá škola, která byla v Tachově založena jako první?
33. Kdo poprvé objevil v našem městě minerální pramen?
34. Který významný rod měl v držení tachovský zámek jako poslední?
35. Stávala ve 20. století na náměstí republiky benzínová pumpa?
36. V jakém slohu je postaven tachovský mlýn?

Náhradní otázky:

- 1.) Kdy se datuje první zmínka o Tachově?
- 2.) Řadilo se naše město mezi královská města?
- 3.) Postihla město v 16. století také morová epidemie?

- 4.) Jaká tragická událost se stala po válce v roce 1973, která si vyžádala 50 obětí?
- 5.) Vznikaly ve městě v 17. století firmy na výrobu dřevěných knoflíků?
- 6.) Ve které budově sídlila radnice města?
- 7.) Zpracovávala se v Tachově někdy perleť?

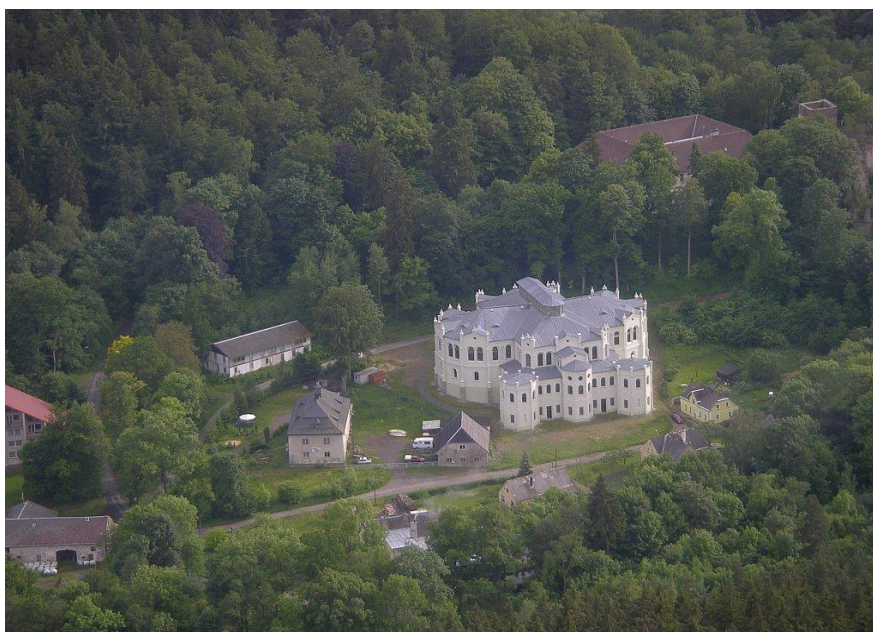
Přílohy k aktivitě č.4.

Poznej, co je na obrázku a doplň název do křížovky.

1.

2. Uved' název části okresního města Tachova.

3. Uved' současný název fabriky.

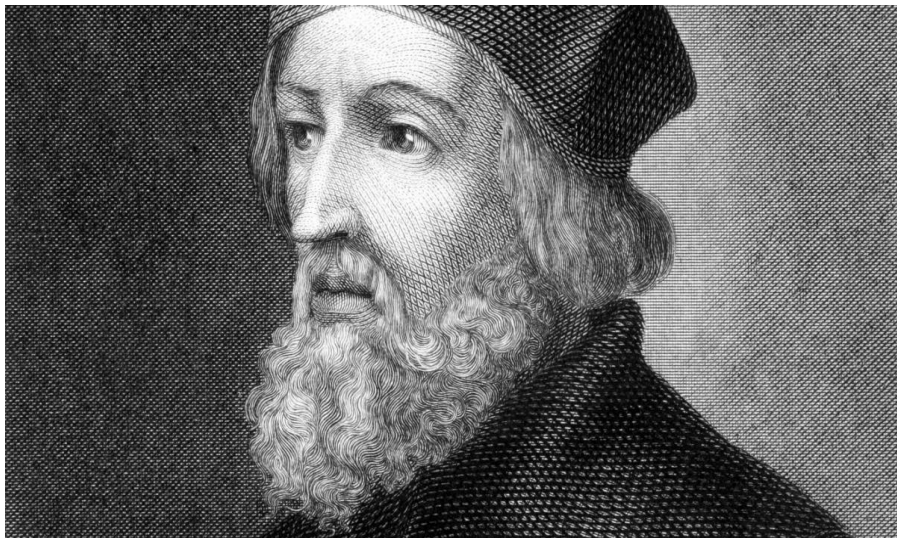
4.

5.

11. Příjmení kazatele, který pocházel Tachovem, na cestě do německé Kostnice.

7. **Název budovy, kde sídlil řád františkánů.**
Nápověda: název začíná na písmeno K

8. **Současný název budovy, v níž sídlila škola.**

9. Na jeho popud byl vystavěn hrad v Tachově.

10. Nechal ve Světcích vystavět paulánský klášter. Uved' jeho první jméno.

Křížovka

ŘEŠENÍ:

1.	H	R	A	D	B	Y													
2.		S	V	Ě	T	C	E												
				3.	D	E	L	T	A										
				4.	K	A	R	E	L	I	V.								
				5.	M	O	H	Y	L	A									
				6.	H	U	S												
7.	K	L	Á	Š	T	E	R												
				8.	R	E	V	I	S										
				9.	S	O	B	Ě	S	L	A	V							
				10.	J	A	N												

TAJENKA: DĚDKOSTROJ

S pomocí internetu vysvětlí, co tajenka znamená.

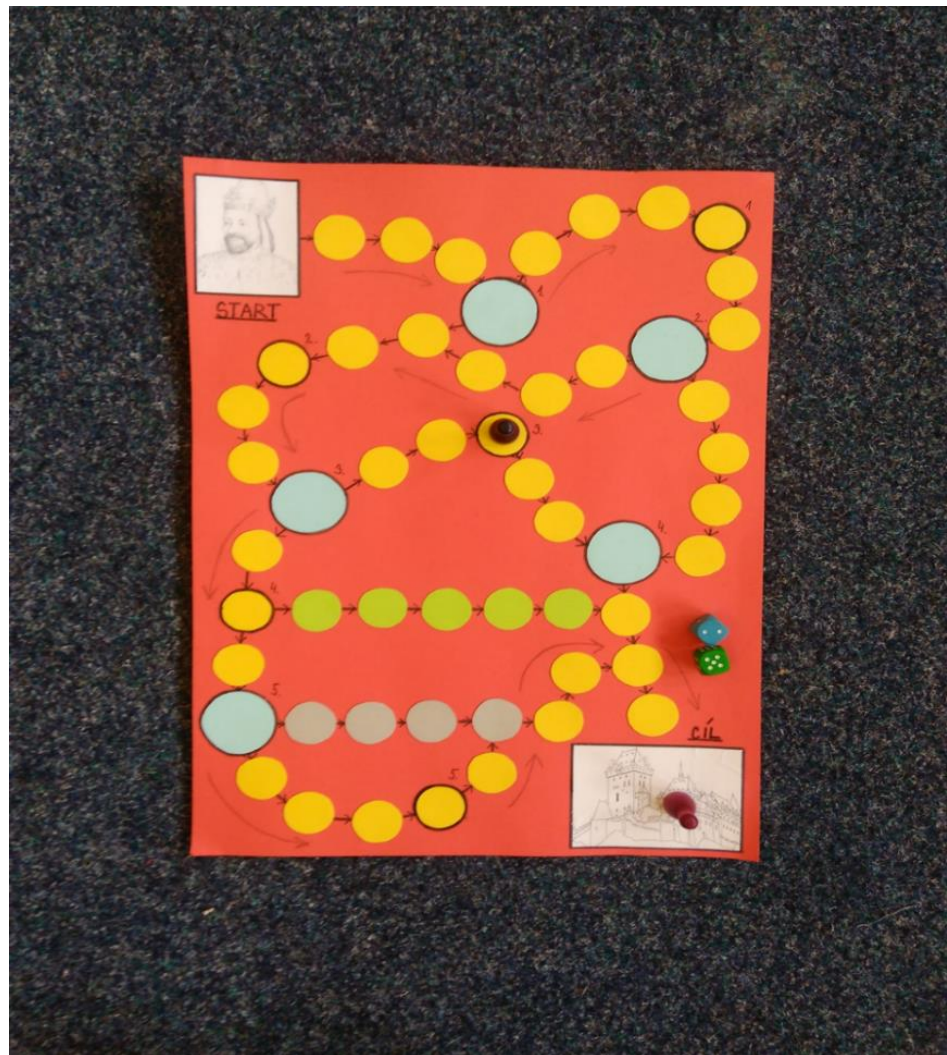
Po roce 1945 začal nevyužitý zámek chátrat a v roce 1968 byl určen k demolici. Na intervenci obyvatel města však téhož roku začala jeho obnova. Projekt vypracovali Josef Hyzler a Zdeněk Fuka. Zpočátku práce prováděla pouze parta důchodců tzv., dědkostroj“.³²

³² Tachovský zámek. [Online].

Dostupné z: <http://www.zamektachov.cz/historie.html>. [Cit. dne 2020-04-23].

Přílohy k aktivitě č.5.

Obrázek 52: Karta s hracím polem.

Přílohy k aktivitě č.6.

Obrázek 53: Propagační letáček města Tachova – 1.strana.

Obrázek 54: Propagační letáček města Tachova – 2.strana.

Přílohy k aktivitě č.7.

Obrázek 55: Taxeso.

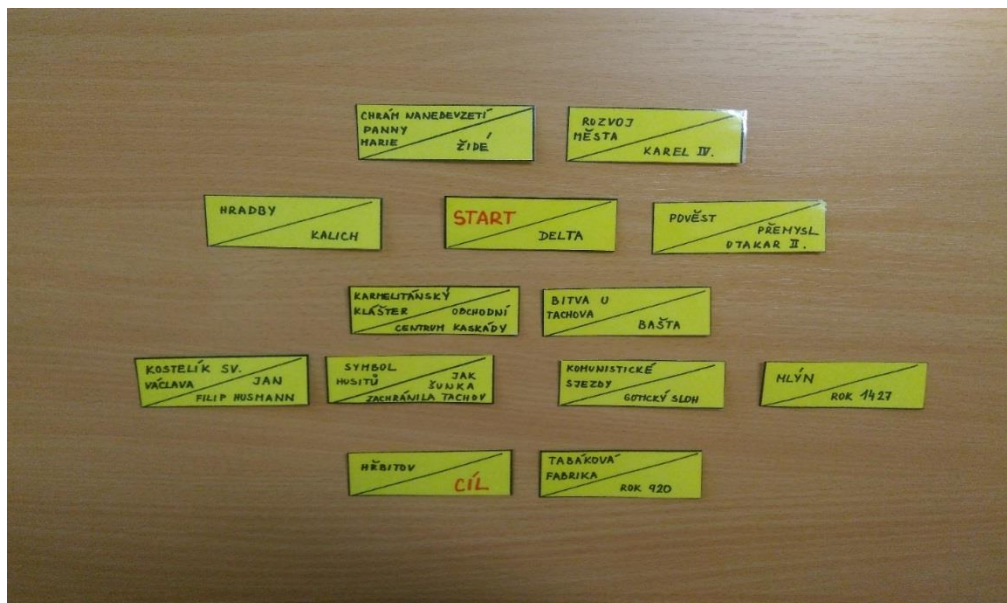

Obrázek 56: Taxeso.

Přílohy k aktivitě č.8.

Obrázek 57: Husmannovo domino.

Obrázek 58: Husmannovo domino.

Přílohy k aktivitě č.9.

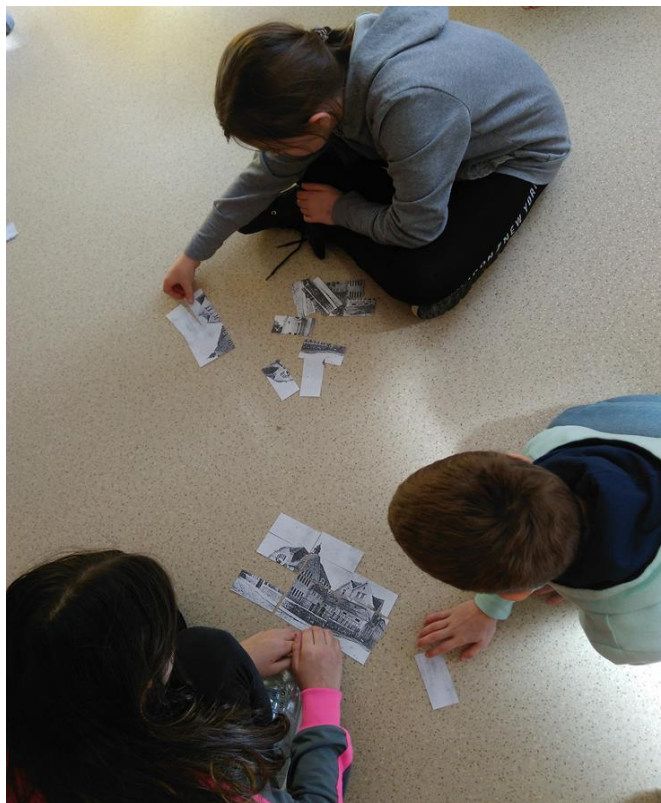
Obrázek 59: Žák 5.třídy skládá Tazzlíky.

Obrázek 60: Složené Tazzlíky.

Obrázek 61: Žáci skládají Tazzlíky.

Obrázek 62: Žáci 5. ročníku skládají Tazzlíky.

Obrázek 63: Složené Tazzlíky, různé návrhy, které mohou žáci vytvořit.

Přílohy k aktivitě č.10

Obrázek 64: Četba vlastivědné literatury

Obrázek 65: Četba vlastivědné literatury.

Obrázek 66: Žákyně, které čtou novinový článek, týkající se města Tachova.

Přílohy k aktivitě č.11.

Obrázek 67: Ukázka literatury, která je vhodná pro žáky 5. ročníku.

Jméno: _____

Stroj času

Vylušti přesmyčky a utvoř dvojice, které k sobě patří.

NEVŠEU =

MABLA =

NĚJKESY =

OŠKAS =

MATUM =

TĚSNÍP LÍNK =

NEMÁK =

VOK =

ELOZEŽ =

DAREDU TORŠCH =

Na základě vyluštěných přesmyček napiš na linku, na jaké historické období tyto pojmy odkazují.

Co znamená pojem Tachovien?

Vyhledej tento pojem na internetu a napiš, jak souvisí s historií našeho města.

Nakresli obrázek:

ŘEŠENÍ:

Stroj času

Vylušti přesmyčky a utvoř dvojice, které k sobě patří.

NEVŠEU = VENUŠE MABLA = MALBA
NĚJKESY = JESKYNĚ OŠKAS = SOŠKA
MATUM = MAMUT TĚSNÍP LÍNK = PĚSTNÍ KLÍN
NEMÁK = KÁMEN VOK = KOV
ELOZEŽ = ŽELEZO DAREDU TORŠCH = EDUARD ŠTORCH

Na základě vyluštěných přesmyček napiš na linku, na jaké historické období tyto pojmy odkazují.

PRAVĚK

Co znamená pojem Tachovien?

Vyhledej tento pojem na internetu a napiš, jak souvisí s historií našeho města.

Tento pojem souvisí s pravěkým kamenným artefaktem nalezený nedaleko Tachova.

Nakresli obrázek:

Obrázek 68: Ukázka obrázku, který mohou žáci nakreslit.

Jméno: _____

Zpátky do minulosti

Podle dobové fotografie pozněj, o které místo se jedná a napiš ho na linku.

Obrázek 69: Fotografie zobrazující Hornickou ulici v Tachově.

Obrázek 70: Fotografie zobrazující Náměstí republiky v Tachově.

Obrázek 71: Fotografie zobrazující čtvrť Starý Tachov.

Obrázek 72: Fotografie zobrazující morový sloup a pohled na domy a kostel Nanebevzetí Panny Marie.

ŘEŠENÍ

Zpátky do minulosti

Podle dobové fotografie pozněj, o které místo se jedná a napiš ho na linku.

Školní ulice – po pravé straně budova pošty

Náměstí republiky – směr Husitská ulice

Starý Tachov

Prostor u nákupního centra Kaskády (naproti poště)

Jméno: _____

Středověký testík

Obrázek 73: Středověký testík (odkaz č. 10)

Označ každou uvedenou událost barvou uměleckého slohu, ve kterém k ní došlo.

- upálení Jana Husa
- vynález knihtisku
- korunovace Karla IV. českým králem
- přestavování hradů na pohodlné zámky
- sepsání Kosmovy Kroniky české
- panování Jiřího z Poděbrad

gotika

renezance

románský sloh

Řemeslníci se sdružovali do cechů. Podle obrázků urči a dopiš názvy jednotlivých cechů. Přiřaď k nim pomoci čísel výrobky.

cech

k _ _ _ _ y

cech

š _ _ _ _ ý

cech

s _ _ _ _ ý

cech

b _ _ _ _ ý

1

3

2

4

Přílohy k aktivitě č.11

Obrázek 74: Bärnau – historický park

Obrázek 75: Bärnau – historický park

Přílohy k aktivitě č.12

Obrázek 76: Zbytky válcové věže v přízemí tachovského zámku.

Obrázek 77: Stálá expozice v přízemí tachovského zámku.

Obrázek 78: Stálá expozice v přízemí tachovského zámku

Obrázek 79: Stálá expozice v 1. patře zámku

Obrázek 80: Další část expozice v přízemí tachovského zámku

Obrázek 81: Pracovna – 1. patro zámku

Obrázek 82: Žlutý salónek – 1. patro zámku

Obrázek 83: Přijímací chodba - 1. patro zámku

Obrázek 84: Lovecká chodba – 1. patro zámku

Přílohy k aktivitě č.13

Obrázek 85: Akce na zámku – Hradozámecké noci

